

ՍԵՌԻՏԱԿԱՆ ԱՐԱՔԻԱ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՓՈԽԱՆՅԵՑ «ՓԱՐԻՉ-2» ՎԵՅԱԺՈՂՈՎԻՆ՝ ԻՐ ԽՈՍԱՑԱԾՈՒ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՏՈՒՆԵՐ

Վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրի երկ կորստի մի իր ապարանքին մէջ ընդունեց Սէուտական Արաբիոյ Էլ Սուդանի նախարար Իպրահիմ Ասասֆը: Ներկայ էին Էլ Սուդանի նախարար Ֆուադ Սինիրա եւ Լիբանանի մէջ Սէուտական Արաբիոյ դեսպան Ֆուադ Սատէք:

Ասասֆ Լիբանան կ'այցելէ փոխանցելու Սէուտական Արաբիոյ խոստացած 700 միլիոն տոլարը, «Փարիչ-2» վեհաժողովի ծիրէն ներս: Ասասֆ դրուատեց լիբանանեան կառավարութեան կատարած բարենորոգումները եւ շեշտեց, որ կառավարութեան մշակած տնտեսական բարգաւաճման եւ կայունացման արդիւնքները շոշափելի պիտի դառնան շուտով:

Վարչապետ Հարիրի շնորհակալութիւն յայտնեց Սէուտական Արաբիոյ եւ սէուտցի բարձրաստիճան պաշտօնատարներուն՝ Լիբանանի կատարած անոնց օժանդակութիւններուն համար:

Վարչապետ Հարիրի ըսաւ, որ Սէուտական Արաբիոյ կողմէ Լիբանանի խոստացուած 700 միլիոն տոլարը սէուտական դրամատան մը կողմէ փոխանցուեցաւ Լիբանանի կառավարութեան:

Իր կարգին, Սինիրա ըսաւ, որ ստացուած գումարները պիտի օգտագործուին նիւթական պարտաւորութիւններու համար:

Ան ընդգծեց, որ Ռիատ - Պէյրութ ներդրումներու եւ բարգաւաճման ծրագիրներու մշակումն ու գործադրութիւնը միշտ կը շարունակուին, որովհետեւ Սէուտական Արաբիա կը մնայ Լիբանանի առեւտրական մեծ գործընկերը:

ՍԱՐՈՆԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՀԱՂՈՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ՆՈՐ ՅՈՅՍ ԿԸ ՆԵՐՇՆՋԷ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՄԻՆ

Մարտի Եպիսկոպոսներու Խորհուրդի նախագեցեալ օր հրապարակած հաղորդագրութիւնը երկ քաղաքական շրջանակներու մէջ գտաւ յայն արձագանք եւ արժանացաւ քաղաքի անձնատիրութիւններու դրուատիքին:

Միւս կողմէ, կը նախատեսուի, որ երկրին մէջ յառաջիկայ հանգրտանքը ըլլայ երկխօսութեանց առիթ մը, որուն նախնական նշանները արդէն իսկ սկսած են տրուիլ:

Երկրաչափներու սենտիքայի նախկին նախագահ եւ Ժողովրդավարական Բարենորոգում Ծարժման անդամ Ասիմ Սալալ երկ քաղաքական միջավայրի մը հրաւիրեց Ընկերակար Զառաքիմական Կուսակցութեան ղեկավար երեսփոխան Ուալիտ Ժումայլար եւ Քորնէթ Ծահուանի Հանդիպումի անդամ Սամիր Ֆրենսիէն, որոնք ընդառաջեցին հրաւերին:

Հանդիպումին շեշտուեցաւ ներքին միասնականութեան ամրապնդման անհրաժեշտութիւնը: Դրուատիքով խօսուեցաւ Պրեքթէն Բիսաժ վերջին կեցուածքին մասին:

Կը նախատեսուի, որ Ժումայլար յառաջիկայ Երեքշաբթի այցելէ Պասապտա, Ժողովրդավարական Հանդիպումի մէկ պատուիրակութեան ղեկավարութեամբ:

● ԼԻԲԱՆԱՆԻ կեդրոնական լրատու գործակալութեան համաձայն, Ժումայլար պիտի այցելէ նաեւ Պրեքթէ, ուր դռնփակ հանդիպում մը պիտի ունենայ մարտիներու Նասրալլա Պուրոս Սֆէյր պատրիարքին հետ:

ճԵՄԻԿԱՆԻ ՍԱՆԵՐՈՒ ՖՈՆՏԻՆ

● Բիւզանդ Սերոպեանի մահուան առիթով, Տեր եւ տիկին Կարօ եւ Մարօ Ծահիճեան 50,000 Լ. ո.

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Մարի Մերմերեան
Տէր եւ տիկին Լեւոն Մերմերեան եւ զաւակուհի
Տէր եւ տիկին Փօլ Մերմերեան եւ զաւակուհի
Տէր եւ տիկին Յարութ Մերմերեան եւ զաւակուհի
Տիր Կարօ Մերմերեան
Տիկին Ովսաննա Թաուրեան եւ զաւակուհի
Տիկին Վրէժուհի Պոյաճեան եւ զաւակուհի
Տէր եւ տիկին Յակոբ Պոյաճեան եւ զաւակուհի
Տէր եւ տիկին Յովսէփ Պոյաճեան եւ զաւակուհի
Տէր եւ տիկին Մանուէլ Պաղտասարեան եւ զաւակուհի
եւ Համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, Հօր, երօր, անբժաղին, քննկալին եւ Հարազատին՝

ՅԱԿՈՒ ՄԵՐՄԵՐԵԱՆԻ (Կատար Յակոբ) (Մեռել՝ 1924ին)

մահը, որ պատահեցաւ Երեքշաբթի, 4 Մարտ 2003ին, Կլէնտէյլի մէջ, Միացեալ Նահանգներ, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկուողութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Ուրբաթ, 7 Մարտին, կէսօրէ ետք ժամը 1:00ին, Կլէնտէյլի Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ մէջ, ուր կ'ընդունուին մարմինը պիտի փոխադրուի Hollywood Hills Forest Lown գերեզմանատունը:

● Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահապղ:

ՆԱԽԱՐԱՐԱՅ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԸՆԹԱՑԻԿ ՆԻՍՏԻՆ ՈՐՈՇՈՒԵՑԱԲ 300 ՄԻԼԻՈՆ Լ. Ո. ՓՈԽ ՏԱԼ ԵԼԵԿՏՐՈՎԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Կառավարութիւնը երկ Թանգարանի շրջանի իր կեդրոնատեղիին մէջ գումարեց իր ընթացիկ ժողովը եւ քննարկեց 28 կէտերէ բաղկացած օրակարգ մը:

Ժողովը ելեւմուտքի նախարարութեան պահանջներէն համաձայն գտնուիլ յատուկ բաժնետոմսեր ընծայելու օտար դրամանիշերուն, որ պէսզի վճարուի 30 միլիոն տոլարի կուտակուած պարտաւորութիւնները: Նշեալ բաժնետոմսերը պիտի ըլլան երեք ամսուան համար, առանց տոկոսներու:

Որոշուեցաւ նաեւ ելեկտրականութեան ընկերութեան փոխ տալ գումար մը, որպէսզի ընկերութիւնը կարենայ իր 300 միլիոն Լ. ոսկի պարտաւորութիւնները կատարել, առանց սակայն վաճառելի յատկացրելու:

Կը նախատեսուի, որ յառաջիկայ շաբթուան ընթացքին կառավարութիւնը գումարէ արտակարգ իրաւ մը՝ քննարկելու համար ելեկտրականութեան տաղնապի թղթածրարը:

Կառավարութեան ժողովին քննարկուեցաւ նաեւ բնական կազի արաբական յանձնախումբի մը կազմութեան կարելիութիւնը, հիմնելու համար կազատարներու արաբական հաստատութիւն մը: Նիստին արժարձուեցան նաեւ Շարմէլ Ելէյի մէջ գումարուած Արաբական Լիկայի վեհաժողովին արդիւնքները: Ժողովին բացակայեցան նախարարներ Թալալ Արսլան, Սէյիման Տրենտիէ, Պասէլ Ֆէյժահան, Մահմուտ Համմուտ, Ղասսան Սալամէ եւ Էլիաս Սըր:

Ընտել վաներու վարորդներուն կողմէ: Հանրօգուտ շինութեանց եւ փոխադրութեան հարցերու նախարար Նեժիպ Սիքարթի շնորհ, որ մազութով կ'ել:

ԲԱՆԱԿԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹԻՒՆ 1984Ի ԾՆՈՒՆԴ ԼԻԲԱՆԱՆՑԻՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Բանակի հրամանատարութիւնը երկ հրապարակեց հաղորդագրութիւն մը, որուն մէջ կը տեղեկացնէ 1984ի ծնունդ լիբանանցիներուն՝ բանակային ծառայութեան համար ներկայացնելու կարողութիւնը: Հարկ է ունենալ իխրած քայտ, լուսանկար մը եւ թաղապետին փաստաթուղթ մը, ինչպէս նաեւ անհրաժեշտ փաստաթուղթեր՝ Կիսունական ծառայութիւնը յետաձգելու կամ ներուստանալու պարագաներուն համար: Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար այցելել՝ www.lcbarmy.gov.lb կայքը:

ՎԱՌԵԼԱՆԻԹԻ ՍԱԿԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ՅԱԻԵԼՈՒՄ ԿՐԵԼ

Ուսանողի եւ ջուրի հարցերու նախարար Մոհամէտ Ալպտէլ Համիտ Պայտունի որոշումով, երկ պենսիոնի սակը դարձեալ արձանագրեց 100 Լ. ոսկիի յաւելում, մազութը՝ 400 Լ. ոսկիի յաւելում, իսկ ֆիոլ օյլը՝ մէկ տոլարի յաւելում: Հետեւաբար, վառելանիւթի նոր սակացոյցը հետեւեալն է. Առանց կապարի 98 օքթան պենսիոնը՝ 22,500 Լ. ոսկի, առանց կապարի 95 օքթան պենսիոնը՝ 21,700 Լ. ոսկի, առանց կապարի 92 օքթան պենսիոնը՝ 21,300 Լ. ոսկի, առանց կապարի 90 օքթան պենսիոնը՝ 20,100 Լ. ոսկի, կապ՝ 10,500 Լ. ոսկի, մազութը՝ 10,400 Լ. ոսկի, իսկ ֆիոլ օյլը՝ 253 տոլար:

Ը. Բ. Ը. Մ. - Ը. Ե. Ը. «ԱՆՂՐԱՆԻԿ» ՍԵԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՆ ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ը. Բ. Ը. Մ. - Ը. Ե. Ը. ի «Անդրանիկ» Մշակութային Միութեան կազմակերպած ՀԱՅՎԱԿԱՆ ՏԱՐԱԶՆԵՐՈՒ ԶՈՒՅԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԶԵՌՆԱՐԿԻ Կիրակի, 9 Մարտ 2003ին, տոմսերը սպառած են: Յուղարկուելու պիտի կրկնուի Կիրակի, 16 Մարտ 2003ին, երկուշաբթի ժամը 6:00ին, Le MERIDIEN COMMODORE պանդոկ, Համրա: Տոմսերը ապահովելու համար դիմել Ը. Ե. Ը. ի Կեդրոնական Պրեստեմակ, հեռ. 04 523043/4:

ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՅՈՅ ԱՆՍՆԱԿԱՆ ԱՌԱՆՈՂՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՆ (ՀԵՆՈՒՄ) ԶՐՈՅՑ-ՀԱՆԴՈՒՄՍ Նիւթ ՀԵ ՀՈՄԻ ԳՈՐԾՈՒՆԷՆԻԹԻԻՆԸ ՄԻԶԵԿԵԼԵՅՎԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՆԵՐՈՒ ՄԷՋ Կը ներկայացնէ՝ ԸՇՇՈՍԻ Սիքեղեղեցական Յանձնախումբը Տեղի կ'ունենայ Զաքար, 8 Մարտ 2003ին, երկուշաբթի ժամը 6:30ին, միութեան կեդրոնին մէջ, Մայրաքաղաք - Անթիպաս: Հրաւիրուած են բոլոր հայ համալսարանականները: ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԱՏԱՄԱՐՏ ԱՎՈՒՄԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ԶԱՐԱԹ, 8 ՄԱՐՏ 2003Ի ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ-ՊԱՐԱՇԱՆԴԵՍԻՆ Տոմսերը ամբողջութեամբ սպառած են

ՏԵՍԱԿԵՏ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՆՆԵՐԸ ԵՏՔ

Հայաստանի եւ Սփիւռքի մէջ անցնող ամսուան ընթացքին հայութիւնը ապրեցաւ պատմական նշանակալից հանգրտան մը: Այս հանգրտանը արժանաւորապէս գնահատելու եւ անկէ առաւելագոյն դասերը քաղելու անհրաժեշտութեան տակ կը գտնուինք այգովին:

Սյո՝ 12 տարեկան նորաստեղծ հանրապետութեան պատմութեան մէջ այս հանգրտանը կարեւոր էր: Կարեւոր, ոչ միայն ընտրական գործընթացով, այլ՝ հայրենի պետականութեան կայացման ու ամրագրման ուժեղացումով:

Նախագահական ընտրութիւններու առաջին փուլի մրցակից թեկնածուներու մեծ թիւը, ընտրութիւնները կանխող քարոզարշաւի տարողութիւնը, հակառակ շատ մը պարագաներու արձանագրուած թերազնութեան, խախտումներուն եւ ստեղծած ապատեղեկատուութեան մթնոլորտին, հայրենի հողին վրայ կրցան տալ ժողովրդավարութեան լիիրաւ կիրարկման ամուր կենսափորձի մը փաստը:

Միջազգային դիտորդներու ստուար թիւի մը ներկայութիւնը եւ անոնց գործունէութեան անկաշկանդ ծաւալումը եւ արժեւորումներու ամբողջական դրսեւորումը, թէ-եւ կարգ մը պարագաներու քաղաքականացուեցաւ, սակայն եկաւ համալրելու ժողովրդավարութեան երթի հաստատաբայլ ընթացքը հայրենի հողին վրայ:

Նախագահական ընտրութիւններու երկրորդ փուլը կանխող հանգրտանը, հայրենի ժողովուրդը դիմաւորեց քաղաքացիական բարձր գիտակցութեամբ, հակառակ մթնոլորտը շիկացնելու եւ ընտրութիւններու հեղափոխական իրադրութեան հարմարեցումը: Հանրապետութեան ընթացքը իրաւապահութեան հարմարեցումներուն եւ ծրագրներուն անկէ մտնելու ծանօթացումը, չմնացին ինքնանպատակ եւ «ֆոլքլորի» սահմաններուն մէջ, այլ սատարեցին իրաւապահութեան քուէարկողի հաստատ դիրքորոշումին եւ կողմնորոշումին կայացման:

Նախագահական ընտրութիւններու երկրորդ փուլը, հակառակ ժխտական շատ մը նախատեսութիւններու անցաւ բնական մթնոլորտի մէջ եւ կանխեց ընտրութիւններու վաւերականութիւնը կասկածի տակ առնելու ամէն տեսակի միտում եւ փորձ:

Այսպէս ընտրութիւններու մասին: Ընտրութիւնները աւարտած են, գործող նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան հինգ տարուան ժամանակաշրջանի մը համար վերընտրուած է նախագահ: Սակայն, այստեղ չ'աւարտիր այս ազգային պատմադրոշմ հանգրտանը:

Ժողովուրդը իր քուէով պարտականութիւն տուաւ նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեանին ամրացնելու ու ծաւալելու հայրենի հողին վրայ ազգային մտածողութիւնը, վճարականութեամբ շարունակելու Արցախին բանակցութեանց գործընթացը, ուժեղացնելու Հայաստանի արտաքին քաղաքականութեան:

3. ՀԱՄԹԵԱՆ
Շար.՝ էջ 3

ՇԱՀԱՆԴՈՒԽՏ՝ «ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ»ԷՆ

Ամեն օր կ'ետօրուան ժամը 12:00ին կրնաք ունկնդրել Շահանդուխտի յայտագիրը՝ «Մաքուր պահեմը հայերենը», լիբանանահայ մշակութային եւ ընկերային տարբեր երեւոյթներու մասին:

ԴՊՐԵՎԱՆՔԻ ՍԱՆԵՐԸ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ՀԵՏ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան առաջնութեան մէջ առանցքային դերակատարութիւն ունեցող դպրեկանքի սաներու պատրաստութեան համար միշտ ալ կարեւոր տեղ ունեցած է ժողովուրդին հետ ըլլալը:

Այս առումով, Մեծ Պահոց Հսկումի եւ Արեւազալի արարողութիւնները՝ դպրեկանք եւ ժողովուրդ միասին ըլլալու լաւագոյն առիթներէն մին կը հանդիսանան:

Հիւանանի Թեմը տարիներու աւանդութիւնը ունի, որ դպրեկանքի սաները Մեծ Պահոց ընթացքին այցելեն Թեմի եկեղեցիները:

Այս տարի, Դպրեկանքի սաները պիտի այցելեն Հետեւեալ եկեղեցիները:

Ուրբաթ 7 Մարտ 2003

Հսկում Ս. Վարդաճանց
Ուրբաթ 14 Մարտ 2003
Հսկում Ս. Աստուածածին
Ուրբաթ 21 Մարտ 2003
Հսկում Ս. Յակոբ
Ուրբաթ 28 Մարտ 2003
Հսկում Փանար Մատուռ
Ուրբաթ 4 Ապրիլ 2003
Հսկում Ս. Քառասնից Մանկանց
Ուրբաթ 11 Ապրիլ 2003
Հսկում Ս. Յովն. Կարապետ
ԴԻՒԿԱՆ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ԱԽԱԼՅԻՄԱՅԻ ՀԱՅ ԿԵԱՆՔԸ

Ախալցխան թէնե չի մաներ Զաւախք գաւառի (Ախալքալաք) կազմին մէջ, սակայն ան դրացի Ծաղկային հետ միասին մաս կը կազմէ ջաւախական աշխարհի ընդհանուր հիմնախնդիրին: Հայ-վրացական ընդհանուր բնակչութիւն ունեցող Ախալցխան կանուխ ժամանակներէն սկսեալ ունեցած է հայ ազգի գերակշռութիւն վրացիներու նկատմամբ:

նուրոյն միաւոր կամ մարզ, ինչպիսիք են Օսեթիան, Աճարիան եւ Աբխազիան, այլ իբրեւ

ախալքի վրացական պատկանելիութեան շուրջ քաղաքական սանձարձակ արշաւին: Սակայն մենք հայերս, նման ճիգերով կարիքը չունինք, որովհետեւ այդ հողերուն վրայ ապրող եւ ստեղծագործ հայը մամնավառ ապացոյցն է տարածքին հայկական պատկանելիութեան:

Ախալցխան, որ վրացիներէն նոր բերդ կը նշանակէ (կոչուած է նաեւ Սամցխէ), կառուցուած է Կուր գետի ձախ ափի վտակներէն մէկուն վրայ: Ախալցխայի շրջանի 49 գիւղերէն՝ Մալաթիլա, Ջուլդա, Մուղրութ, Վալէ, Աբաթխել, Միրա, Մաղաթիլա, Սուֆլիս, Ղուլալիս, Քիսաթիլ, Օրալ, Սազէլ, Խակ, Նիոխիլ, Չեչերէկ, Մինուրան, Մեծ Պամաճ եւ Փոքր Պամաճ, գուտ հայաբնակ են, իսկ 30ը՝ հայ-վրացական խառն բնակչութեամբ:

Ըստ հին աղբիւրներու, Ախալցխան գտնուելով ներկայի Աբխազիոյ, Աճարիոյ, Զաւախքի, Շիրակի դաշտի եւ Հայաստանի այլ շրջաններու եւ Փոքր Ասիոյ միջեւ տարանջիկ առեւտուրի կեդրոն եղած է: Այստեղ տեղի կ'ունենար զանազան կենցաղային իրերու փոխանակումը անասուններու եւ անասնապահական մթերքներու հետ: Շրջանէն կ'արտահանուէին գիւղատնտեսական արտադրութիւններ՝ հացահատիկ, խոշոր եւ մանր եղջերաւոր

անասուններ, արհեստագործական եւ կենցաղային իրեր, սրբանկարներ եւ գարդանաշխային բնոյթի ստեղծագործութիւններ: 10րդ դարէն սկսեալ, մեծ թափով սկսաւ գարգանալ շրջանի ճարտարապետութիւնը: կառուցուեցան մեծ թիւով՝ բերդեր, եկեղեցիներ, կամուրջներ եւ այլ անհրաժեշտ կառուցներ, որոնք հետագային յարատեւ պատերազմներու պատճառով մասամբ քանդուեցան ու անհետացան:

1830ին, Կարապետ արք. Բագրատունիի դեկավարութեամբ, Կարինէն (էրզրում) Ախալցխա դաղթեցին մեծ թիւով հայեր, մօտ 2536 ընտանիք, որոնց շնորհիւ հիմնովին փոխուեցաւ շրջանի ազգաբնակչան ղիմագիծը: Այսպէս անգլադարձութեան մատուցած շրջանը դարձաւ աւելի եռանդուն: Գաղթականները վտակի աջ կողմէն ափին հիմնեցին նոր՝ Քալկոնի քաղաքը, գեղեցիկ տուններով եւ օրինակ տալով ներքինի մասնակցութեամբ: Նոր քաղաքը յատուկ յատակադիտով կառուցուեցաւ, ուր պահպանուեցան Կարնոյ դասական քաղաքաշինութեան ոճը:

ՍՕՍԷ ՓԻԼԱԻՃԵԱՆ (Ծար. 1)

ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՇԱՆՆԵՐ

ԱՐԱՄ ԽԱՉԱՏՐԵԱՆԻ 100ԱՄԵԱԿԻ ԵՐԱՓՇՏԱԿԱՆ ՄԻԱՄԵԱՅ ՓԱՌԱՍՕՐՆԻ ԿԱԼԱ-ՀԱՄԵՐԳ

Արամ Խաչատրեանի ծննդեան 100ամեակին նուիրուած միամեսայ երաժշտական փառատօնը 2 Փետրուարին սկսաւ Կալա-Համերգով՝ Պոսթրնի Նիւ Ինկլընտ շրջանի երաժշտանոցին մէջ: Ձեռնարկը կազմակերպուած էր հովանաւորութեամբ Նիւ Ինկլընտի երաժշտանոցին եւ Նիւ Ինկլընտի Արամ Խաչատրեանի ծննդեան 100ամեակի յանձնարարութեամբ:

Համերգին ներկայ էր Միացեալ Նահանգներու մէջ Հայաստանի ղեկավար Արման Կիրակոսեան: Հանդիսավարութիւնը կատարեց Պոսթրնի Հանրային պատկերասփիւռի կայանի խօսնակ Քէթրին Ֆուլըր:

ԹՈՄ ՎԱՐԳԱՊԵՏԵԱՆԻ ՇՆՈՐՀՈՒԵՑԱԻ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ՅՍԱՌԿ ՏԻՏՂՈՍ

Տարիներէ ի վեր «Արմինիոն Ուիբլըի» ծառայող Թոմ Վարգապետեան, որ կ'աշխատակցի նաեւ «Հէյվըրհիլ Կազէթ»-ի, Պոսթրնի Նիւ Ինկլընտ շրջանի թերթերու խմբագիրներու ընկերակցութեան կողմէ ընտրուեցաւ լրագրողներու մագիստրոս:

Թոմ Վարգապետեան իր այս տիտղոսը ստացաւ յատուկ ձեռնարկով մը ընթացքին, որ տեղի ունեցաւ Փրոպիտընսի մէջ: 62 տարեկան Թ. Վարգապետեան, որ «Փուր Թոմ» կ'Ամանաք» ենթախորագիրով սիւնակ մը ունի «Արմինիոն Ուիբլըի»-ի մէջ, 1970էն ի վեր ծանօթ է իր գրութիւններով: Առաջին անգամ ըլլալով «Հէյվըրհիլ Կազէթ» թերթին աշխատակցող լրագրող մը կըրցած էր

տիրանալ այս տիտղոսին:

ՀԱՆԳԱՅԱԿՈՒԹԻՒՆ Ի ՆՊԱՍՏ «ՋԱԽԻՄ» ՀԻՄՆԱԳՐԱՄԻՆ

Վերջերս ՀՕՄԻ Արեւմտեան Ամերիկայի «Անահիտ» մասնաճիւղին կազմակերպութեամբ եւ ի նպաստ ՀՕՄԻ «Ջախիմ» հիմնադրամին, «Յերահեան» Ազգ. վարժարանին մէջ տեղի ունեցաւ հանգանակային ճաշկերոյթ մը:

Օրուան պատգամները՝ ՀՕՄԻ Արեւմտեան Ամերիկայի Երջանային վարչութեան «Ջախիմ» Հիմնադրամի յանձնարարութեամբ ատենապետ Հայկուշ Գեղինեան-Քոհարը յայտնեց, թէ Ջախիմ պատմական Հայաստանի անբաժանելի մէկ մասն է, Մեծ Հայքի Գուրգարաց աշխարհի ինը գաւառներէն մէկը եւ կը գտնուի ներկայ Հայաստանի հիւսիսարեւելեան կողմը: Հայկուշ Գեղինեան-Քոհարը թուեց Ջախիմի այժմու ամենէն հրատապ կարիքները՝ քսան դպրոցներու վերանորոգում, քարքարոտ ճամբաներու նորոգում: Ելեկտրական հոսանքի եւ ջեռուցման ապահովում, աշխատանքի պայմաններ ստեղծելու միջոցներ:

Վերջաւորութեան ՀՕՄԻ Արեւմտեան Ամերիկայի Երջանային վարչութեան ատենապետ Սոնիա Փելթֆեան յաւելեալ մանրամասնութիւններ տուաւ Ջախիմի կարիքներուն մասին: Ներկայները ընդառաջընդ Ջախիմի օգնելու հասցնելու կոչեցին եւ մէկ ժամուան մէջ հանգանակուեցաւ աւելի քան 4000 տար, որ պիտի յատկացուի դպրոցի մը նորոգութեան:

25 ՀԱԶԱՐ ՏՈՒՄ Ի ՆՊԱՍՏ ՈՒԱՇԻՆԿԹԵՆԻ ՀԱՅ ԳԱՏԻ ԳՐԱՄԵՆԵԱԿԻՆ Այս տարուան սկզբնաւորութեան Լոս Անճելըս այցելեցին Ամե-

րիկայի Հայ Դատի Ցանձնախումբի ատենապետ Քէն Խաչիկեան եւ Ուաշինկթընի գրասենեակի վարիչ-տնօրէն Արամ Համբարեան: Այս առիթով վարուեցան Կարապետեանի բնակարանին մէջ տեղի ունեցած ընդունելութիւն-գեկուցում մին ընթացքին աւելի քան 25 հազար տոլար հանգանակուեցաւ ի նպաստ յանձնարարութեամբ Ուաշինկթընի գրասենեակին:

Ընդունելութեան ներկայ եղան մեծ թիւով գործիչներ, հանրային պաշտօնատարներ, ներառեալ՝ Քալիֆորնիոյ խորհրդարանի անդամ Սթիւ Սամուէլեան, Կլենկոլդ Գեղինեան-Քոհարը, Երջանային վարչութեան «Ջախիմ» Հիմնադրամի ատենապետ Հայկուշ Գեղինեան-Քոհարը, Երջանային վարչութեան «Ջախիմ» Հիմնադրամի ատենապետ Հայկուշ Գեղինեան-Քոհարը, Սոնիա Փելթֆեան, Զափճեան, Տառնիի քաղաքապետական խորհուրդի անդամ Քրըք Քարթոզեան, Հ. Յ. Գ. Արեւմտեան Ամերիկայի կեդրոնական կոմիտէի անդամներ, ինչպէս նաեւ՝ ՀՕՄԻ Երջանային վարչութեան եւ «Երկիր եւ Մշակոյթ» կազմակերպութեան ներկայացուցիչներ:

Խօսք առաւ Արամ Համբարեան եւ շեշտեց, թէ ինչպէս Աթոմ է կոչուեալ «Արարատ»ը եւ «Միսթրմ ֆի Եւրոպ» խումբի ելոյթները աւելցուցած են հանրութեան հետաքրքրութիւնը Հայկական Յեղափոխութեան նկատմամբ: Արամ Համբարեան յայտնեց, թէ յանձնարարութեամբ կը ծրագրէ Միացեալ Նահանգներու Ներկայացուցիչներու Տուն ներկայացնել Հայկական Յեղափոխութեան բանաձեւ մը:

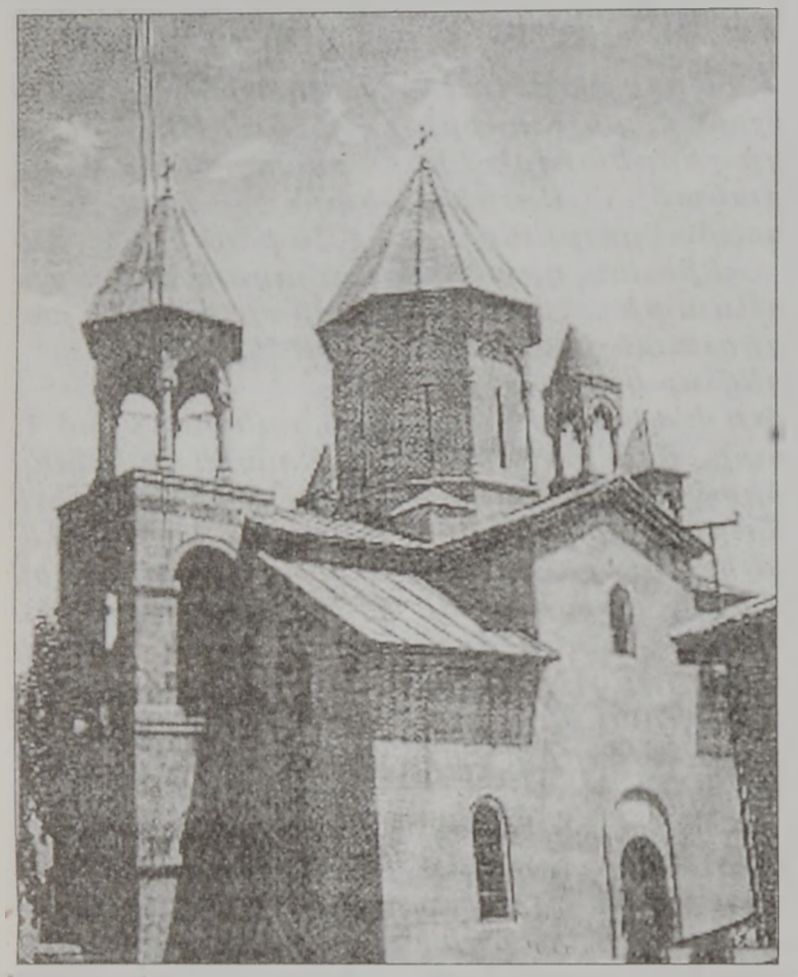
ԲԱՆԱՍԱ-ԱՐՅԱՆ

ՆՈՐ ԱՍԱՄԱՐՈՒԹԱՐԱՆ՝ ՀՎԳՐՈՒԹ ԻՄԵՉ

Նկատի առնելով, որ Հազարութը Լեռնային Ղարաբաղի հետաւոր շրջաններէն մէկն է, եւ այնտեղէն ատամնաբուժի երթման նպատակով պէտք է երկար ճամբան կտրել, վերջերս Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան առողջապահութեան նախարարութեան ջանքերով կնքուեցաւ եռակողմանի պայմանագիր մը՝ Հազարութի մէջ ատամնաբուժական կեդրոն կառուցելու համար:

Պայմանագիրը կնքուած է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութեան առողջապահութեան նախարարութեան, «Ապագայ» ընկերութեան, Քանտայի Հայ Բժիշկներու Միութեան (էյ. Մի. էմ. էյ. Օ.) եւ Քեպէքի Հայ Բժիշկներու Միութեան (էյ. էմ. էյ. Բի. Ռ.) միջեւ:

Քանտահայ բժշկական կազմակերպութիւններու այս բարեգործական նախաձեռնութիւնը Արցախի մէջ նոր երեւոյթ է: Անոնք իրենց առաքելութիւնը սկսած են 1998ին, երբ Շուշիի մէջ կառուցեցին «Անթարիս» ձիւ ատամնաբուժական կեդրոնը, որմէ ետք նաեւ՝ Քալաթաղի ատամնաբուժական կեդրոնը: Երբ կառուած է նմանօրինակ բուժարաններ հիմնել նաեւ Արցախի միւս շրջաններուն մէջ: Այս բուժարանները պիտի գործեն ձրի թէ՛ շափահասներուն եւ թէ՛ երեխաներուն համար:

մին մէջ՝ ոչ իբրեւ ինք վրացիներու կողմէ Զա-

ՍԵՃՊԱԿՔԻ ՀՈԳԵՒՈՐ ԽՈՐՀՐԳՎԱԾՈՒԹԵԱՆ ԸՐԱՔ ԱՆԹԻԼԱՍԻՄԵՉ

Մեր ժողովուրդի գաւազներուն ազնիւ ուշադրութեան կը յանձնենք, թէ ինչպէս անցնող տարիներուն, այս տարի եւս Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ տեղի պիտի ունենան Արեւազալի եւ Հսկումի ժամերգութիւններ՝ Չորեքշաբթի եւ Ուրբաթ օրերը: Ժամերգութեան ընթացքին պիտի ունենանք հոգեւոր խորհրդածութեան շարք մը, այս տարի Նիւթ ունենալով ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ ՄԱՏԵԱՆԵՐ:

Ինչպէս գիտէք, Ն. Ս. Օ. Տ. Արամ Ա. կաթողիկոսի որոշումով 2003 տարին հուլիսին կ'ընդունուի ԱՍՏՈՒԱՇՈՒՆՉԻ ՏԱՐԻ, եւ այս առիթով վեհափառ հայրապետը յատուկ պատգամ մը յղած էր մեր ժողովուրդի գաւազներուն, թէ՛ Աստուածաշունչը աղբիւր է Աստուծոյ յայտնութեան. Աստուածաշունչը առանցքը կը կազմէ եկեղեցւոյ կեանքին:

Աստուածաշունչը հիմքը կը կազմէ եկեղեցւոյ առաքելութեան:

Աստուածաշունչը պէտք է կեանքի վերածել ու մեր կեանքին ուղեցոյցը դարձնել:

Արեւազալի ժամերգութիւնը պիտի սկսի առաւօտեան ժամը 7:00ին, Հսկումի ժամերգութիւնը՝ երեկոյեան ժամը 5:00ին: Հոգեւոր խորհրդածութիւններ տեղի պիտի ունենան Չորեքշաբթի օրերը՝ առաւօտուն, Արեւազալի արարողութեան աւարտին, իսկ Ուրբաթ օրերը՝ երեկոյեան, Հսկումի արարողութեան աւարտին:

Միաբան հայերը խորհրդածութիւնները պիտի ներկայացնեն հետեւեալ կարգով:

- Ուրբաթ, 7 Մարտ
ԶԱՄԵ Ս. ՎՐԳ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ Ելից
- Չորեքշաբթի, 12 Մարտ
ՓԱՌԵՆ ՎՐԳ. ՎԱՐՂԱՆԵԱՆ 3օր
- Ուրբաթ, 14 Մարտ
ԳՐԻԳՈՐ ՎՐԳ. ՉԻՖՈՃԵԱՆ Սաղմոսաց
- Չորեքշաբթի, 19 Մարտ
ՊԱՐՈՅԵՒ ՎՐԳ. ԿԻՒԼԻՄԵԱՆ Առակաց
- Ուրբաթ, 21 Մարտ
ՍԱՇՏՈՑ ՎՐԳ. ՉՈՊԱՆԵԱՆ Ետայի Մարգարէ
- Չորեքշաբթի, 26 Մարտ
ՍԻՓԱՆ ՎՐԳ. ԸԵՉԵՃԵԱՆ Ետայի Մարգարէ

Յովհաննու Աւետարան
● Ուրբաթ, 28 Մարտ
ՅՈՒՍԻԿ ՎՐԳ. ՍԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ Եփեսացիներուն ճամակը
● Ուրբաթ, 11 Ապրիլ
ՍԱԿԱՐ ԱՐԳ. ԱՃԱՐԵԱՆ Յայտնուիւն Յովհաննու

ՃԱՆՈՒՅՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազգայի» մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խրճողովի ծանուցումի բնագիրը ընթերցի գրիով (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած՝ ներկայացնել «Ազգայի» ծանուցումներու գրասենեակը:

ՀԱՍԱԶՊԱՅԻՆ ՀԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ՄԵԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ԸՈՎԱՆՈՐՈՒՄԵԱՄ՝

Ն. Ս. Օ. Տ. ԱՐԱՄ Ա. ՎԵՇԱՓԱՌԻՆ

Կազմակերպութեամբ՝

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՅՈՐԲԵԼԵՆԱԿԱՆ ԶԵՌՆԱՐԿ ՄԵՆԱՐԱՆԵ

«ԲԱԳԻՆ» ԱՍՍԱԳԻՐԻ ԸՆԴԱՍՆԱՍԵԱԿԻՆ ԵՒ ԳՐԱԳԵ ՊՕՂՈՍ ՍՆԱՊԵԱՆԻ ԸՆԴԱՍՈՒՆ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ ՎԱՍՏԱԿԻՆ

Տեղի կ'ունենայ Կիրակի, 9 Մարտ 2003, ժամը 11:30ին, «Յակոբ Տըր Մելքոնեան» բաւտրասրահին մէջ:

ՀՐԱԻՐ

ՀԱՍԱԶՊԱՅԻՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ Ելոյթ կ'ունենայ

ՀԱԼԷՊԻ Համազգայինի «Ն. ԱՂԲԱԼԵԱՆ» մասնաճիւղի ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՍ Կարախումբը

Պարուսոյց՝ ՅՈՎԻԿ ԽԱԶԻԿԵԱՆ

Կազմակերպութեամբ՝

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՊԱՐԱՐՈՒԵՍԻ ՄԻԱՒՈՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Տեղի կ'ունենայ Զաբաթ, 15 Մարտ 2003, երեկոյեան ժամը 8:30ին եւ Կիրակի, 16 Մարտ 2003, երեկոյեան ժամը 7:00ին, «Յ. ՏԵՐ ՄԵԼԵՈՆԵԱՆ» ԹԱՏԵՐԱՍՐԱԿԻՆ ՄԵՉ

Սակ՝ 10,000 եւ 5,000 լիբ. ոսկի

Տոմսերը կարելի է ստանալ Տիւրքթէ Ճէրա, Համազգայինի գրախանութ «Ճաղգոյեան» կեդրոն, ՕԵԼԻՃ գրախանութ՝ Անթիլիաս, Համազգայինի «Լեւոն Ծաւր» կեդրոն, եւ ելոյթի օրերը՝ կիշէն:

ՀԱՅ ԴԱՏ

ՀԱՅ ԴԱՏ

ՓԱԼՈՆ ԿԸ ՄԵՐԺԵ ԹՈՒՐԲԻՈՅ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ ՏՐԱՄԱԴՐԵԼ

Միացեալ Նահանգներու Հայ Դատի Յանձնախումբը վերջերս տեղեկացուց, թէ Բոննի կողմից Հայկական Հարցերու խնամակալութեան նախագահ Ֆրէնք Փայլոն նամակ մը յղած է արտաքին գործոց նախարար Քոլին Փաուլըի՝ բողոքելով իրաքի դէմ հաւանական պատերազմի մը համար Թուրքիոյ գործակցութիւնը ապահովելու նպատակով Անգարային նիւթական հակայական օժանդակութիւն տրամադրելու Միացեալ Նահանգներու քայլին դէմ: Նամակին մէջ Փայլոն շեշտած է, թէ Ուաշինգթըն փաստօրէն կը գնէ Թուրքիոյ աջակցութիւնը:

Քոնդիտակալը նամակին մէջ յիշած է 20րդ դարու սկիզբը օսմանեան պետութեան կողմէ իրականացուած Հայկական Յեղափոխութիւնը եւ Թուրքիոյ կողմէ հիւսիսային Կիպրոսի շարունակուող բռնազրաւումը: Փայլոն նաեւ նշած է, որ Թուրքիա միջազգային իրաւապաշտպան կազմակերպութիւններու կողմէ բազմիցս դատապարտուած է քիւրտերու դէմ իր կատարած հալածանքներուն համար:

Միացեալ Նահանգներու Հայ Դատի Յանձնախումբի տնօրէն Արամ Համբարեան այս առիթով յայտնած է, թէ ամերիկահայ համայնքի ներկայացուցիչները կը միանան նախագահ Ճորճ Պուշի ուղղուած կոչին՝ քննել իրաքի դէմ պատերազմի մը պարագային Թուրքիոյ 32 միլիառ տոլար տրամադրելու կարելիութիւնը:

ԹՈՒՐԲ ԳԻՏՆԱԿԱՆ ՄԸ ՔՆՆԱԴԱՏԱԾ Է ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԻԻԼԷԱԿԱՆ ԿԱՅԱՆԸ

Թուրք գիտնական Հ. Բըլըզ վերջերս կարսի մէջ տեղի ունեցած գիտաժողովի մը ընթացքին խոստովանեց քննադատած է Մեծամորի հիւլէական կայանը՝ պնդելով, որ ան շատ վտանգաւոր է շրջապատին համար: Գիտնականը դիտել տուած է, որ հիւլէական կայանը պայթելու պատրաստ ուժը մըն է եւ անպայման պէտք է փակուի: Յայտնելով, որ որեւէ արկածի պարագային հիւլէական կայանը կրնայ մեծ վնաս պատճառել արեւելեան Թուրքիոյ, ան նշած է, որ Թուրքիա ճնշում պիտի բանեցնէ հիւլէական կայանը փակել տալու նպատակով եւ այս գծով պիտի դիմէ մարդկային իրաւունքներու միջազգային ատենանին: Թուրք գիտնականը քննադատած է նաեւ Թուրքիոյ հիւլէական կայանի հիմնարկութիւնը՝ նշելով չըլմանի ճառագայթումին մասին տուեալներ չհրատարակելու համար:

ՃԱՓՈՆ ՓՈՒԿԻՄ Է ԻՐ ԴԻՐՔՈՐՈՇՈՒՄԸ

Ճափոնի արտաքին գործոց փոխ նախարար Թեգուրօ Եանօ Փետրուար 24ին Պաքուի մէջ տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսի մը ընթացքին յայտնած է, թէ մինչեւ 1999 թուականը Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան գծով իր երկրը սեցուկ կանգնած է Ազըրպէյճանի դիրքորոշումին, սակայն այժմ Ճափոնի կեցուածքը փոխուած է:

Միւս կողմէ, նախարար յայտնած է, թէ Ճափոն հետաքրքրուած է Ազըրպէյճանի քարիւղով եւ բնական հարստութիւններով: Ան նշած է, որ Ճափոն պատրաստ է աւելի քան 300 միլիոն տրամադրել՝ Ազըրպէյճանի մէջ տարբեր ծրագրեր ներկայացնելու համար...

ԱԽԱԼՔԱԼԱՔԻ ՄԷՋ ՄԱԿԻ ԳՐԱՍԵՆՆԵԱԿ

Ըստ «Ա - Ինֆօ» լրատու գործակալութեան, Ախալքայալի մէջ մօտ օրէն պիտի բացուի ՄԱԿի շրջանային գրասենեակ: Նախնական տեղեկութիւններու համաձայն, գրասենեակի գործունէութեան ծրագրին առաջին կէտը կ'ընդգրկէ Զաւախքի գիւղատնտեսութեան զարգացման հարցը:

ԿԸ ԲԱՑԱՅԱՅՏՈՒԻ ԱԶՐՊԵՅԾԱՆԱԿԱՆ ԱՅԼ ԱՊԱՏԵՂԵԿԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Հայաստանի պաշտպանութեան նախարարի մամուլի քարտուղար դնդապետ Մէյրան Շահսուվարեան վերջերս ապատեղեկատուութիւն եւ անհետեւութիւն կոչած է Ազըրպէյճանի պաշտպանութեան նախարարութեան այն հաղորդումը, թէ Փետրուար 26ին Հայաստանի զինուորներուն եւ Ղարաբաղի հայերուն միջեւ հրացանաձգութիւն տեղի ունեցած է: Ան յայտնած է, թէ Պաքու կը շարունակէ Լեռնային Ղարաբաղի եւ Ազըրպէյճանի բանակներուն շփման վայրերը իր բերե անկայուն շրջաններ ներկայացնելու իր փորձերը: Շահսուվարեան նշած է, որ Փետրուար 26ին Լեռնային Ղարաբաղի եւ Ազըրպէյճանի բանակներուն սահմանային շրջանին մէջ 5 հոգիէ բաղկացած ազըրպէյճանական հետախուզական խումբ մը փորձած է թափանցել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետութիւն: Ան յայտնած է, թէ հայկական բանակը կասեցուցած է խումբին գործողութիւնը՝ ստիպելով, որ ան նահանջէ: Շահսուվարեան յայտնած է, թէ ազըրպէյճանական խումբը նահանջի ընթացքին կրակ բացած է գնդացիներէն եւ նետով՝ ձեռնառումներ: Ան աւելցուցած է, որ երկու կողմերուն միջեւ տեղի ունեցած հրացանաձգութեան իր բերե հետեւանք զարարողեան բանակէն երկու զինուորներ վիրաւորուած են:

ՈՒԱՅԻՆԿԹԸՆ

ԱԼԻԵԻ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐՆԵՐՈՒ ՀԵՏ ԿԸ ՔՆՆԱՐԿԷ Լ. ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՏԱԳՆԱՊԸ

Ազըրպէյճանի նախագահ Հայտար Ալիեւ վերջերս այցելեց Ուաշինգթըն՝ ընդունալ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Ճորճ Պուշիի հրահանգը: Պուշի եւ Ալիեւի հանդիպումը կայացաւ 27 Փետրուարին, Սպիտակ Տան մէջ:

Հանդիպումին ետք Ալիեւ յայտարարեց, թէ ամբողջութեամբ բաւարարուած է քննարկումներէն: Ազըրպէյճանական լրատուամիջոցներու համաձայն, Ճորճ Պուշի Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Քոլին Փաուլըի յանձնարարած է մօտէն շարադրել տաղանայի լուծման հարցով: Նոյն աղբիւրներուն համաձայն, Պուշի-Ալիեւ հանդիպումին քննարկուած են երեք հարցեր՝ ահաբեկչութեան դէմ պայքարը, Պաքու-Թիֆլիս-Ճէյհան քարիւղատար ծրագիրը եւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապը: Ալիեւի համաձայն, քարիւղատարին առնչութեամբ նիւթական դժուարութիւններ երեւեալ եւրոմիջոցներու կողմէ քննարկուած է կայունութիւնը: Վարստանի մէջ կենսոլորտային խնդիրներու: Պուշի այս առնչութեամբ խոստացած է ճիշդ ինքնայն լուծելու համար նիւթական հարցերը:

Ինչ կը վերաբերի Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին, Ալիեւ ղեկնուած է միջազգային ընտանիքը միատեսակ մօտեցում կը ցուցաբերէ «յարձակողապաշտ» Հայաստանին եւ Ազըրպէյճանին, «որուն հողերը բաժանուած են»: Պուշի, ըստ Ալիեւի, խոստացած է աջակցել Ազըրպէյճանին այս հարցին գծով:

Իր կարգին, Միացեալ Նահանգներու նախագահի մամուլի ներկայացուցիչ Արի Ֆլայշըդ Պուշի-Ալիեւ հանդիպումը նկատեց «շատ վերջ եւ սրտազգի», աւելցնելով, որ Պուշի շնորհակալութիւն յայտնած է Ազըրպէյճանի նախագահին «ահաբեկչութեան դէմ պայքարին մէջ Ազըրպէյճանի վճռական աջակցութեան համար»:

Ալիեւ նոյն օրը հանդիպում ունեցած է Միացեալ Նահանգներու փոխ նախագահ Տիբ Զէյնիի հետ:

«էյ. էն. էս» ազըրպէյճանական լրատու գործակալութեան համաձայն, Ալիեւ հանդիպում ունեցած է նաեւ «Մի. Այ. էյ.»-ի տնօրէն Ճորճ Թեյնթի հետ: Ալիեւ ամերիկացի պաշտօնատարին տեղեկ պահած է Լեռնային Ղարաբաղի տագնապին, անոր ներկայ կացութեան եւ բանակցութիւններու իրավիճակին մասին: Կողմերը քննարկած են ամերիկեան եւ ազըրպէյճանական իրաւապահ գործակալութիւններու համագործակցութեան հետեւողները: «Մի. Այ. էյ.»-ի տնօրէնը, ըստ «էյ. էն. էս»-ի, յայտնած է, թէ ամերիկեան կողմէ պատրաստ է գործակցելու Պաքուի հետ՝ Ազըրպէյճանի սահմաններու պաշտպանութեան համար: Ալիեւ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապը

քննարկած է նաեւ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարի առաջին տեղակալ Ռիչըրտ Արմիթէյճի եւ ԵԱՀԿի Մինսքի խմբակի ամերիկացի նախագահ Ռուսոյֆ Փերինայի հետ: Արմիթէյճի հետ հանդիպումին ետք նախարարութեան կողմէ հրատարակուած հաղորդագրութեան մը մէջ նշուած է, թէ ամերիկեան կողմ պիտի շարունակէ իր ջանքերը տագնապի խաղաղ լուծման ուղղութեամբ: Գնահատուած է նաեւ Ազըրպէյճանի աջակցութիւնը՝ «Աֆղանիստանի մէջ հակաահաբեկչական պայքարի եւ իրաքեան տագնապին մէջ»:

Փերինայի հետ տեսակցութեան ընթացքին Հայտարար Ալիեւ անգամ մը եւս քննադատած է ԵԱՀԿի Մինսքի խմբակին գործունէութիւնը՝ պահանջելով, որ խմբակին նախագահները մինչեւ տարեկան գործնական քայլերու զինով տագնապին լուծման ուղղութեամբ: «Լեռնային Ղարաբաղի տագնապը իր ներկայ վիճակին մէջ չի կրնար մնալ: Մենք չենք կրնար համաձայն գտնուիլ մեր հողերու բռնազրաւման», Փերինային յայտնած է Ալիեւ:

ԱԼԻԵՎ ԿԸ ԲԱՑԱՅԱՅՏԵ ԱԶՐՊԵՅԾԱՆԻ ՕՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒՆ ԹՇՆԱՄԻՆԵՐԸ...

Նախքան պաշտօնական հանդիպումները, Հայտարար Ալիեւ Ուաշինգթընի մէջ մասնակցեցաւ «Արեւելք - Արեւմուտք, ուժանիւթի միջանցք» խորհրդաժողովին, որ կազմակերպուած էր Ամերիկեակազմակերպչական անուանակարգի կազմակերպչական զբաղմունքներու կողմէ, մասնակցութեամբ Ամերիկեակազմակերպչական անուանակարգի նախագահ խորհուրդին եւ Ամերիկեակազմակերպչական խորհուրդին:

Խորհրդաժողովին բացումը կատարեց Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան կասպեան ուժանիւթի քաղաքականութեան հարցերու խորհրդատու Սթիվեն Ման: Խօսք առաւ նաեւ Ամերիկեակազմակերպչական խորհուրդի նախագահ Պրէնթ Սթոուարտը, որ անդիմացորդներու մէջ Ազըրպէյճանի դերին:

Իր խօսքին մէջ Հայտարար Ալիեւ նշեց, որ Պաքու-Թիֆլիս-Ճէյհանի ծրագիրը անբաժանելի մէկ մասն է Ազըրպէյճանի ուժանիւթի քաղաքականութեան: Ան շեշտեց, թէ շրջանային տագնապները կը խոչընդոտեն ծրագիրներու իրականացումը եւ հարստութիւններու շահաւէտ օգտագործումը: Ան յատկապէս նշեց, թէ «Ազըրպէյճանի դէմ Հայաստանի յարձակողապաշտ պատերազմի անդիմացորդներու մէջ Ազըրպէյճանի կրակ» ծրագիրներուն վրայ: «Մենք կողմնակից ենք տագնապին խաղաղ լուծման, այսուհանդերձ չենք կրնար

ընդունիլ, որ Ազըրպէյճանի հողերը բռնազրաւուած մնան», յայտարարեց Ալիեւ՝ աւելցնելով, որ «ժողովուրդը զինուորական լուծում կ'ուզէ», սակայն իշխանութիւնները կ'ընդգրկմանն այդ պիտի կոչուի:

Ռուսական ելեկտրոնային լրատու գործակալութեան մը համաձայն («press-center.ru»), Ալիեւ խորհրդաժողովին ընթացքին յայտարարած է, թէ ազըրպէյճանական զաղտնի գործակալութիւններ տեղեկութիւններ ունին, թէ որոշ երկրներ Պաքու-Թիֆլիս-Ճէյհանի ծրագրի իրականացման դէմ արշաւներ կը ֆինանսուորուեն: Ալիեւ ամրաստանած է Միացեալ Նահանգներու Քոնկրէսի որոշ անդամներ, «որոնք կողմնակից են ուժանիւթի խորհրդակալարներու Հայաստանի տարածքէն անցնելու առաջարկներուն»:

Իր կարգին, Ալիեւի ողորդի եւ հաւանական շարժողով՝ Իլհամ Ալիեւ Պաքուի մէջ լրագրողներուն հետ հանդիպումի մը ընթացքին յայտնեց, թէ «Հայաստանի, հայկական Սփիւռքի եւ անոնց աջակցող որոշ ուժերու կողմէ արշաւ մը շղթայագերծուած է Պաքու-Թիֆլիս-Ճէյհանի ծրագրին դէմ»: Իլհամ Ալիեւի կարծիքով, նշեալ ծրագրի իրականացումը նիւթական մեծ հոսք պիտի կատարուի դէպի Ազըրպէյճան, «ինչ որ պիտի գործնէ Լեռնային Ղարաբաղի տագնապը լուծելու Ազըրպէյճանի ներուժը», հետեւաբար Հայաստան դէմ է Ազըրպէյճանի տնտեսական բարգաւաճման:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՆՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՏԵՂԵԿԱՆԱՅ ՀԻՆ ԶՈՒՂԱՅԻ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐՈՒՆ ԱԻՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Յուշարձաններու եւ պատմական վայրերու պահպանութեան «Իկոմոս» միջազգային կազմակերպութեան նախագահ Մայքըլ Պեցէթ Հին Զուղայի հայկական միջնադարեան գերեզմանատան աւերման կապակցութեամբ վերջերս զիմած է ԵՈՒՆԵՍԿՕ-ի պահանջելով, որ հայկական պատմամշակութային յուշարձաններու աւերման գնահատականը տալու առաքելութեամբ մասնագէտներ ուղարկուին Նախիջեւան:

Պեցէթ յայտնած է, որ Հին Զուղայի յուշարձաններուն մասին տեղեկութիւններ եւ լուսանկարներ պիտի հրատարակուին «Վտանգուած ժառանգութիւն» տարեկիբի 2002-2003ի թիւին մէջ: «Իկոմոս»-ի կողմէ մասին տարի հրատարակուող այս տեղեկագրի նպատակն է աւերումի վտանգի ենթարկուած յուշարձաններու մասին տեղեկ պահել ամբողջ աշխարհը:

Նշենք, որ հայկական յուշարձաններու աւերման առիթով, «Իկոմոս»-ի հայկական մասնաճիւղը մամուլով միշտ ալ ահազանգ հնչեցուցած է հայկական յուշարձաններու աւերումին գծով: Մասնաճիւղը վերջերս զիմած էր Պեցէթի՝ կոչ ուղղելով, որ յուշարձաններուն աւերումը կասեցնելու քայլեր առնուին: Մասնաճիւղը պահանջեց, որ Պեցէթի միջնորդութեամբ, ԵՈՒՆԵՍԿՕ-ն Զուղայի շրջանը ուղարկէ Հայ եւ ազգերի մասնագէտներէ բաղկացած դէտերու խումբ մը:

Դիմումին հետ «Իկոմոս»-ին իբրեւ փաստ ուղարկուած էին Հին Զուղայի աւերուած յուշարձաններու լուսանկարները՝ նկարահանուած ազըրպէյճանա-իրանեան սահմանէ: Լուսանկարներուն մէկ մասը նկարահանուած է 2002ի Նոյեմբերին, երբ բազմաթիւ խաչքարեր եւ տապանաքարեր տեղահանուեցան եւ ցարդ անյայտ շրջաններ տեղափոխուեցան: Միւս մասը առնուած է աւելի կանուխ եւ կ'արտացոլացնէ նոյն տեղը՝ տակաւին կանգուն յուշարձաններով:

ԱԶԳԱՄԱՐԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՊԻՏԻ ՆՈՐՈԳՈՒԻ

Թուրքիոյ մշակոյթի նախարար Հիւսէյն Զելիք վերջերս յայտարարեց, թէ պիտի նորոգուի Վանայ լիճի Աղթամար կղզիի Ս. Խաչ եկեղեցին: Թուրք նախարարին համաձայն՝ պատմական եւ ճարտարապետական կոթողներու պահպանութեան առումով կողմնակալութիւն պէտք է ըլլայ: «Անկախ այս կոթողներու կրօնական եւ քաղաքակրթական պատկանելիութենէն, մենք պէտք է պահպանենք գանոնը», դիտել տուած է Թուրք նախարարը:

«Ազգ.Ա.Կ.»ի ՀԵՌԱԶԱՅՆԻ ԹԻԻԵՐԸ
«Ազգ.Ա.Կ.»ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել
հետեւեալ թիւերով - 258526, 260115 եւ 241274:

ԿԵՐՋԻՆ ԶՈՐԱ ԵԼՈՅԹՆԵՐԸ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՄԻԱՒՈՐ Գ. ԻՓԵԿԵԱՆ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄ

Մ. ԻՇԽԱՆԻ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԱՐՔԱՆ

ԲԵՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԶՕՀՐԱՊ ԵԱԳՈՒՊԵԱՆ

ՈՒՐԱԿԻՄ 7, ԶԱԲԱԿ 8 ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ 9 ՄԱՐՏ 2003-ին
ԵՐԵՎԱՆԻ ՃԻՇԴ ԺԱՄԸ 8:30ին,
«ՅԱԿՈՐ ՏԵՐ ՄԵԼԵՆՍԵԱՆ»
ԹԱՏԵՐԱՍՐԱՇԻՆ ՄԵՋ:

ՅԵՐԵՎԱՆՈՒ
ԿԻՐԱԿԻ
9 ՄԱՐՏ 2003
Կ.Ե. ԺԱՄԸ 4:00ին

ԵՐԱԾՏՈՒԹԻՒՆ
ԿԵՐԻ ԹԵՐՁԵԱՆ

ԳԼԽԱՒՈՐ ԴԵՐՊԵՆՏՍՐՊԵՐ
ԳԵՐՈՐԳ ԳԵՐՈՐԳԵԱՆ, ԱՅՏՈ ՍՈՐԳՈՆԵԱՆ,
ԱԵՐ ԼԱՆՏԱՆԱՆՆԵԱՆ, ԽՈՒՆԻԿ ԽՈՐՈՋԵԱՆ,
ՅԱԿՈՐ ՏԵՐ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ, ՓՈԼ ՄԵՆԱՍԵԱՆ

Տոմսերը ստանալ՝ Համագայիցի գրայնանուրէն, Զաղոյեան կեդրոն տիպոգրօ
Ճեպ, Պուրճ Համուս - Օպիլիս գրայնանուր, Անթիլիս եւ Ելոյթի օրերը կիշէն:

Finance Bank
B.A.I
بنك التمويل
ب.ا.ا

Ռեպերտուարի Միտի

ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԷՆԷՆ ՍԻՐՈՒԱԾ ԳՐԵԼՈՒ ՄԻՋՈՅԸ ԿԸ ՄԵՐԺԷ ՄՐԲՈՒԻԼ

«ԻՆԹԵՐՆԵՃՆԸԼ ԵՐՈՍԵ ԹՐԻՊԻՈՒՆ» ԿԸ ԳՐԷ ՄԱՏԻՏԻՆ ՇԱՐՈՒՄԱԿՈՒՈՂ ԸՄԱՅՔԻՆ ԵՒ ԱՇԽՈՒԺ ՃԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍԻՆ ՄԱՍԻՆ

Գրելու եւ գծելու ամէնէն հին միջոցը գուրդ է յիշողութեան եւ գրուած բառին ուղղագրութեան... Անիկա կարիքը ունի տեւական հոգածութեան եւ կարելի չէ զայն զարգացնել: Ոչ թուային (տիմիթր) ամէնէն նախնական գրելու միջոցը նաեւ գուրդ է ելեկտրոնիք կազմածներու հետ մրցող յատկութիւններէ:

Սակայն մարդիկ տակաւին կը գործածեն զայն:

Աւելի քան 4 դարէ ի վեր փայտէ դասական մատիտը դժմ դրած է գործածութեան դարձուցումը վտանգին. քաղաքի կեցուածք մը, որուն հետ չեն կրնար մրցիլ գիրկի եւ փփր համակարգիչներու ամբողջ սերունդները: Նոյնիսկ արհեստագիտական մեծ յառաջդիմութիւններէն ետք սեւ կապարէ մատիտին արտադրութիւնը կը շարունակէ աճ արձանագրելու եւ այժմ կը հասնի տարեկան 15 միլիարտ տոլարի:

«Իրապէս մտահոգ էի 2 տարի առաջ, թէ ի՞նչ պիտի ըլլար փայտով պատուած մատիտին ապագան,- կ'ըսէ Անթոն - Վոյֆկանկ Փոն Յապէր-Քասթել կոմսը՝ գործադիր տնօրէնը «Փայպեր-Քասթել» ընկերութեան, որ աշխարհի ամէնէն մեծ եւ հին մատիտ արտադրող ընկերութիւնն է: Սակայն տակաւին կը հաւատամ մատիտով գրելուն»: «

Կոմսը ժառանգորդն է ազնուական ընտանիքի մը, որ պաւարիական այս ընկերութիւնը կը գլխաւորէ 1761էն ի վեր: «Եթէ 20 տարի առաջ մտիկ ըրած ըլլայի խորհրդատուներու, որոնք այն ժամանակ կը խօսէին համակարգիչի օգնութեամբ եւ այլ միջոցներով գրելու մասին, այժմ սնանկացած կ'ըլլայի», կ'ըսէ ան:

Ներքին գրիչի մէջ հաստատուած Գրելու Գործիքներ Երանդներու Եւրոպական Ընկերակցութեան ներկայացուցիչը կ'ըսէ. «Միշտ մեզի հարց կու տան, թէ մատիտը ի՞նչպէս կ'արդարացնէ ինքզինք, երբ թուային գրիչներու եւ փփր համակարգիչներու նման նորա-ձեւութիւններ գոյութիւն ունին»:

Պատճառները կանգնել են. աշխարհի մէջ ամէնէն աւելի գործածուած գրելու միջոցը նաեւ ամէնէն աճան է: Անիկա երբեք չի քայքայուիր եւ չի չորանար, գործածական է անլըր-պետի մէջ, չորտի տակ եւ որեւէ տեղ անոնց միջին: Անոր արհեստագիտական նեցուկը տաշելիք մըն է: Սակայն մատիտի սիրահարներուն համար այս գործնապատշաճութիւնը չուրքի մէջ կը ձգէ անոր կարեւորութիւնը: Թուղթի նման վրայ գրաբարին (կրպֆլիթ) հետքը այնքան բնական բան մըն է, որ ձոն Սթայնպէթ, Կոն-թր Կրաս եւ Արչիպոյտ Մաքլէյ վիպերգականարեւոյցած են արտայայտիչ բանով մը գրելու արդրութիւնը: անոնք կարծիքով, մատիտը ինքնեկ մղուող կը դրոշմէ յանդուգն հարուածներ եւ թեթեւ շուքեր:

Իրօք, թիւ 2 հաստութեամբ դեղին մատիտը համեստաբար դարձած է ուժի աղբիւր՝ կանգնեցնելու գործածութեան հոգած գրագծներու, մտաւարականներու, ճարտարապետներու եւ երաժիշտներու համար, որոնք արհեստագիտական արտադրութիւններու դժմ պայքար կը մղեն, եւ որոնք թիւր հետզհետէ կը բազմանայ: «Կապարի կողմնակիցներ, միաց՛ք», կը թելադրէ Լէո ֆենցըլ՝ Քլայպի կանոնագիրը: Այս

ակումբը հաստատուած է Նիւ Եորքի մէջ: Անոր անդամները հաւաքաբար իրենց կոնսերվատիւմը համար օտուած է ցցուն կէտերու բռնելու համար օտուած է արձաթագոյն մատիտին վրայ: Վարպետութիւնը այդ կէտերը ոչ թունաւոր մատիտի ներկով մը մատիտին վրայ ամրացնելն էր եւ զանոնք ձգտէին բաղադրութեան չվերածելը, այլապէս անոնք կրնային խցել տաշելիքները: Այս մատիտը արժանացած է ձեւագծումի միջկազմային 5 մրցանակներու:

Յապէր-Քասթել կոմսը այս մատիտները կը վաճառէ իւրաքանչիւրը 75 եւրո սենթի (չուրը 80 ամերիկեան սենթ), անտեսելով շուկայի մասնագէտներուն կարծիքը, թէ ոչ ոք պիտի ուզէր գնել սուր եւ բարձր որակի մատիտներ (ընկերութիւնը նաեւ մեքենական մատիտներ կ'արտադրէ): «Անցեալ տարուան Ապրիլին ի վեր օրակա երեք արտադրողական խումբերով կ'աշխատեին», կ'ըսէ կոմսը: Մայրի ծառի փայտին բոյրով պատուած գործարանին մէջ լուսանկարչական գործիքներ արգելուած են հոն, ուր «Կրիֆ 2001»-ը կը շինուի: Յոն Յապէր-Քասթել կոմսը 61 տարեկան է: 1970ական տարիներուն ան երկար ժամանակ աւելի հեղուտ աշխատանք կատարած է իրբեւ ներդրումներու պատասխանատու՝ «Քրետի Սուր» Ֆրանսի Պատիւ» դրամատան Լոնտոնի եւ Նիւ Եորքի մասնաճիւղերուն մէջ եւ 1978ին ղեկավարութեամբ ստանձնած է ընտանեկան գործը: Այնուհետեւ ան դարձած է գրաքարի արտադրութեան Պիլ Կէյթցը:

«Ասիկա - ըսաւ համեստ հանդերձանքով կոմսը՝ ձեռքը տանելով կուրծքի գրպանը, պիտի կռչէի կատարեալ մատիտը: Ան գրպանէն հանեց դուրսուր փայտի շերտ մը, որուն ծայրը արձաթագոծ մետաղ մը գրպանի կ'անցնէր եւ միաժամանակ կը ծառայէր իբրեւ բարակ տաշելիք եւ պահպանակ, որպէսզի մատիտին ծայրը չայլուէր չծակէր: Նման մատիտներ կը վաճառուին 135 եւրո սենթի, թէեւ աղամանողով կոփուած ոսկեգօծ տարբերակներ, որոնցմէ միայն 99 շաբ շինուած է, վաճառուած են 9 եւրոյի: «Յապէր-Քասթել», որուն անունը տարեկան 1.8 միլիարտ մատիտի վրայ կը կնքուի, առաջին ընկերութիւնն է, որ գտած է գրաքարը կակուղ պահելու միջոցը եւ շինած է 6 անկիւնով մատիտներ, որոնք սեղանին վրայ չեն սահիր: Չորրորդ սերունդի Յապէր մը եղբայր արական բաժնետէ մը ետք փոխարտուած է Նիւ Եորք եւ հիմնած է իր սեփական ընկերութիւնը: Ան ամերիկացիներու սերունդներու հայթայթած է դասական դեղին «Էպրեմարտ Յապեր թիւ 2» մատիտները: Ընկերութիւնը վերջին անգամ վնասներ կրած է 1970ական տարիներուն, երբ շուկայ իջան գրպանի հաշուէ մեքենաները եւ մահա-

հոն հարուած հասցուցին սահաբանակի (սլայտ ուլ) վաճառքին. հաշուէի նախնական գործիք մը, գոր ընկերութիւնը կ'արտադրէր մատիտի կողքին:

Մատիտի թագաւորը կը բացատրէ, թէ 1980ական տարիներուն ծաւալած կենսոլորտի պաշտպանութեան շարժումը օգնած է վերականգնողական անոր վաճառքը: «Փլասթիք նիւթերով արտադրութիւններ, ինչպէս՝ ինքնահասանք, յանկարծ կենսոլորտ պակասող նկատուեցան», կ'ըսէ ան: Նման արտադրութիւններու բաղադրատոմս մատիտը նոյնքան բնական է, որքան՝ ծառը, գրաքարը, կաւը եւ պղինձը, որոնք կը գործածուին զայն շինելու համար: Մատիտի տաշեղը բաւազորակն ինքզինքը կը միաձուլէ բնութեան: Նման բնական յատկութիւններու պատճառով է, որ Լէո ֆենցըլ՝ Քլայպը «պատուով նախագահ» ընտրուած է ամերիկացի գրագէտ Հենրի Տէյլիտ Թորոն. ան կը փառաբանէր անտառային հիւղակի մը մէջ նուազագոյն պահանջներով ապրուած կեանքը:

Ակումբը նաեւ շատ լաւ գիտէր, որ Թորոյ յարգած է շարվրտի համալսարանը յաճախել, որովհետեւ գաւական էր մատիտ արտադրող ընկերութեան մը սեփականատիրոջ եւ կ'օգնէր իր հօր գործին:

Մատիտի սիրահարներու հրճուածքը կը պատճառէ անլըրպետի մէջ գործածուող «Միշտ մատիտ» գործադրող, գոր կարելի է գլխիկայր գործածել, ձգողական ուժի բացարձակ չզոյզոյթեամբ: «Միշտ ֆենցըլ Քլայպը» ընկերութիւնը միլիոնաւոր տոլար ծախսած է զայն կատարելագործելու համար եւ զայն անլըրպետ ուղարկած է 1968ին, «Ափոյ 7» անլըրպետանաւուն հետ, սակայն ի վերջոյ այս մատիտը ընդօրինակութիւնը եղած է պարզ մատիտներուն, որոնց ապաւինած էին անլըրպետագնացները՝ իրենց նախորդ թոյլներուն ընթացքին:

Միշտ ալ ամէնէն կակուղ կապարով մատիտներն են, որոնք ներշնչում պարգեւած են գրագէտներու: Այն օրէն, երբ 1998ին «Էպրեմարտ Յապեր Պլեյբուք 602» մատիտին արտադրութիւնը կանգ առաւ, գրագէտներ իւրաքանչիւր մատիտի համար մինչեւ 20 տոլար վճարած են համացանցի վրայ՝ զայն ձեռք ձգելու համար:

Եոհան Վոյֆկանկ Յոն Կէօթիլ չարչարած է փետուրէ գրիչին քերթող ծայրը: «Կը նախընտրէի մատիտ մը, որ աւելի պատրաստ է իր հարուածները տալու», գրած է ան իր «Բանաստեղծութիւն եւ ճշմարտութիւն» ճառին մէջ:

«Մատիտով չեմ գրեր,- կը գրէ քանատացի գրագէտ Յարվէյ Մոուլթ Լէո ֆենցըլ՝ Քլայպի ուղղուած նամակի մը մէջ:- Չայն կը ծամեմ, զայն կ'ուտեմ: Կը ծամեմ ու կ'ուտեմ»:

ՕՉ ԼՄԱՅՈՂՆԵՐՈՒՆ ԳՈՅԱՊԱՅՔԱՐԸ ՊԱՆԿԱՍԵՑԻ ՄԷՋ ՕՉ ԸՄԱՅՈՂՆԵՐՈՒՆ ԱՐԵՍԵ ԿՍԱՆԳՈՒՄԸ Ե, ՍԱԿԱՅՆ ՕՉԵՐԸ ՏԱԿԱԻՆ ԿԸ ՎԽՏԱՅ ՏՈՒՆԵՐՈՒ ՄԷՋ, ՆՈՐ ԱՄՊԱՐԷՋ ՄԸ ԽՈՍԱՆԱԼՈՎ: «ՊԻ. ՊԻ. ՍԻ.» ԿԸ ԳՐԷ:

Հնդկաստանի եւ Պանկլատէշի սահմանին վրայ շուրջ 200 օձ հմայողներու դիմագրւած տագնապը աշխարհին ուշադրութիւնը հրաւիրած է վաչկատեան այս հաւաքակառուութեան վրայ:

«Կը թուի, թէ քաղաքներու մէջ մարդիկ այլ լեւս հետաքրքրուած չեն դիտելով, թէ ինչպէս օձ կը հմայեն: Անոնք կ'ապրին բազմազարդ կեանք մը եւ ժամանակ կամ տրամադրութիւն չունենի,- կ'ըսէ Հաշիմ, օձ հմայող մը:- Կեանքը դժուար է մեզի համար այսօր»:

Օձ հմայողներ հետզհետէ աւելի մեծ դժուարութիւններ կը դիմագրւեն Պանկլատէշի տարածքին, որովհետեւ անոնց արհեստը նահանջ կ'արձանագրէ:

Օձ հմայողներ ստիպուած են այլազանութեան ներմուծել իրենց արհեստին մէջ գոյատեւելու համար: Անոնցմէ շատերը թիրախ ընտրած են զբօսաշրջիկները:

Տաքայի մէջ շատեր կը փորձեն օձ հմայելով գրաւել անցորդներուն ուշադրութիւնը, ապա զանոնք մղել, որ ապարանջաններ, մանր իրեր եւ ձեռարուեստի գործեր գնեն:

Ոմանք իրենք գրիքներ կը ներկայացնեն իրբեւ միջատներու գոյութիւնը ստուգող ոչ պաշտօնական քննիչներ եւ օձեր կը հասնեն մարդեղ բնակարաններէն:

Միայն ներկայիս քաղաքին մէջ օձ հմայողները սովորաբար կը տեսնուին զբօսաշրջիկներ ընդունող պանդոկներու եւ արեւմուտքիներու ժամադրապայրերու դիմաց:

Գիւղական շրջաններու մէջ օձ հմայողներ տակաւին կը ներգրաւեն իրազմութիւններ, սակայն առաւելաբար տնայնտնութիւններու

Քաղաքներու մէջ մարդիկ այլ լեւս հետաքրքրութիւն չեն ցուցաբերում օձ հմայողներու արհեստին նկատմամբ:

առիթով, որոնք կանոնաւոր գրութեամբ տեղի չեն ունենար:

ՓԱՍՆԱԿՆԵՐԸ ԿԸ ՓՈՏՈՒԻՆ

Պատմագէտներ կ'ըսեն, թէ օձ հմայողներ Պանկլատէշի մէջ գոյութիւն ունեցած են դարերէ ի վեր, եւ կու գան իսլամ ու հինտու հաւաքականութիւններէ:

Անոնք աւանդաբար վաչկատուն են, նաւով կը ճամբորդեն երկրի տարածքին, ներկայ ըլլալու համար մեծ տնայնտնութիւններու, ինչպէս՝ Պանկլատէշի նոր տարածքն տօնին:

Այս պատճառով է, որ այն օձ հմայողները, որոնք տակաւին Պանկլատէշի մէջ իրենց արհեստը կը կիրարկեն, հակամէտ են բնակիչու գետերու եզերքին: Անոնց արհեստին նահանջը բացատրելու համար բազմաթիւ պատճառներ կը տրուին:

ԿԵՍԱՐԸ ՀՈՍ ՊԱՌԿԱԿԸ Ե ԵՆՒ. ՍԻ. ԷՅ. ԸՄԱՍՍԱՐԱՍԻՆ ՄԷՋ ՊԱՏՐՈՒՄԱՌԻԱԾ ԸՄԱՍԱՐԳՉԱՅԻՆ ԾՐԱԳՈՒ ՄԸ ԿԸ ՎԵՐՍԵՂԾԷ ԵՆ ԸՈՍՍԸ ԵՒ ԱՌԻՎ ԿՈՒ ՏԱՅ ԱՆՈՐ ՄԷՋ ԹԱՓՈՒԵԼՈՒ ԽԱԲԿԱՆՔԸ ԱՊՐԵԼՈՒ. «ՆԻՈՒՉՈՒԻՔ» ԿԸ ՄԱՆՐԱՍԱՍԵ:

Արեւոտ առաւօտ մըն է, կատարեալ օր մը՝ քաղցրով ժամանցի համար: 400 թուական է: Կը բարձրանանք Վեթառ գաւառին աստիճաններէն: Ներսը 6 կոյսեր կը հսկեն յաւիտենական կրակին (եւ ողջ ողջ կրնան թաղուիլ, եթէ... գիտէք):

Հրապարակը կտրելով՝ սագի նման կը թառիք դատական ատենանի սիւներուն տակ, ապա կը յայտնուիք ծերակոյտի խնոցուած շէնքին մէջ տեսնելու համար մարմարով ծածկուած պատերը: Գուրս գալով՝ կը դիտէք Սեփթիմուս Աեւթուրի 180 մեթր բարձրութեամբ կամարը: Չէ՞ք կրնար տեսնել անհետացած պարթեւներու վշտահար դէմքերը: Ինչո՞ւ ոչ, կրնաք աւելի մօտէն նայիլ: Ասիկա իրականութեան խարկանքը առթող աշխարհ մըն է:

Հոռոտի Յորումը հետաքրքրական փոփոխութեան ենթարկուած է: անիկա թուային համակարգի վերածուած է: Եոռ. Սի. էյ. էյ. համալսարանին խումբ մը մասնագէտներու շնորհիւ՝ աշխարհը այժմ իր արժանաւորութեան տակ ունի կայսերական Հոռոտի երեք ուղղութեամբ (երկայնք, լայնք, խորք) համակարգչային վերակառուցումը: Համակարգչային կատարելագործումը միջոցներ օգտագործելով՝ եոռ. Սի. էյ. էյ. Քլայպըլը վերջուր ռիալիթի լէպը վերստեղծած է 22 տաճարներ, պատմական տեսնելու համար: Հրապարակելով իրականութեան խարկանքը առթող պատմական մեծիւնքն բարդ ծրագիրը: Էս. Ճի. Այ. գերհամակարգիչի մը մէջ ամբարուած եւ յատուկ կող պատմաուի մը վրայ լուսաբարձուած պատկերները կը լեցնեն ակնդիրին տեսադաշտը: Անոնք արուեստական ուղեւորութիւն մը կ'ընձեռեն հնադարեան քաղաքին մէջ: Համակարգիչը վարողը ձեռք կրնայ առաջնորդել հոն,

որ որ կ'ուզէք: «Ասիկա ժամանակի մէջ ճամբորդելու ծառայող մեքենայի պէս բան մըն է», կ'ըսէ Պեռնարտ Ֆրիչըր, դասական գիտութիւններու դասախօս մը, որ կը գլխաւորէ վերջուր ռիալիթի գիտաշխատանոցը:

Իւրաքանչիւր կառոյց պատմական ճշգրտութեամբ վերարտադրելը կը պահանջէր հետազոտական լուրջ աշխատանք: Մասնագէտներու խումբը օգտագործած է հնադարեան գրութիւններ, արդի ուսումնասիրութիւններ, նոյնիսկ հումայական մետաղաբանութիւնները վրայ գրուած պատկերներ: Յուլիոս Կեսարի կողմէ պատուիրուած ծերակոյտի շէնքին ուսումնասիրութիւնը ցոյց տուած է, թէ անոր ներքնամասը տարբիրակ կերպով մուծ էր նոյնիսկ՝ տարուան ամէնէն պայծառ օրը: Արդեօք Կեսար, որ կ'ատէր ծերակուտականները, դիտումնաւոր կերպով զանոնք մուծի մէջ պահած է:

Մարդիկ դարձեալ կրնան լեցնել Յորումը: «Շատ բան պիտի ծնի սակէ», կ'ըսէ համակարգիչի «ուղեգ» Ալան Քէյ, որ Ջերոմ ֓արքի եւ Էփրէլի համակարգչային գծագրութեան ծրագիրներու ռահիբրան է: Ան կը մտածէ Յորումը տեսակ մը զբօսաշրջութեան կեդրոն վերածելու մասին ստեղծելով Էվըրբլէսը համակարգչային խաղին մէջ տարբերակը: Շուտով համացանցի վրայ զբօսաշրջութեան սիրահարներ պիտի կարենան պտտիլ Յորումին շուրջ եւ հաղորդակցիլ իրարու հետ: Հոռոտի մէջ կը հանդիպինք դարձեալ...»

Պատրաստեց Լ. ԿՐԻՆՅԱՆ-ՄԱՌԵԱՆ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

ԱՐԺԱՆԱՊԱՏԻԻ Տ. ՊԱՐԳԵԻ ԱԻԱԳ ԶՆՆՅ. ՊԱՐՏԱԳԾԵԱՆԻ (Ոստիկան հոգեւոր հովիւ Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ) վախճանման առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 9 Մարտ 2003, Էշրեֆիէի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ Ս. ՅԱԿՈԲ ԵԿԵՂԵՅՑԻՈՅ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

ՀԱՄԱԶԱՍՊ ԳԱՅԱՊԱԼԵԱՆԻ մահուան Ա. տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 9 Մարտ 2003, Աճախի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԴԱՄԱՍԿՈՍ ԴԱՄԱՍԿՈՍ

ՄԱՆՈՒԷԼ ԹԵՐԶԵԱՆԻ մահուան քառասունընց առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 9 Մարտ 2003, Դամասկոսի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՓԱՌԷՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆԻ մահուան քառասունընց առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 9 Մարտ 2003, Աճախի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՏԻԳՐԱՆ ԴԱՐԻՊԵԱՆԻ մահուան քառասունընց առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 9 Մարտ 2003, Ռեմէլի Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԱԼԻՍ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆԻ մահուան քառասունընց առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 9 Մարտ 2003, Հալլէպի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, Կիլիկիոյ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՀԱԼԷՊ ՀԱԼԷՊ ԱՐՈՒՍԵԱԿ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ մահուան քառասունընց առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 9 Մարտ 2003, Հալլէպի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, Կիլիկիոյ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԽԱՉՔԱՌԻ ԹԻԻ 5385 Պատրաստեց՝ Տ.Ս. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

11x11 grid for a 5385 crossword puzzle.

ՆՈՐԻՉՈՆԱԿԱՆ

- 1. Նստակեաց, հաստատարանակ - Որովհետեւ:
2. Դահլիճան - Գոլմարում Ժողով:
3. Տեղեկութիւն - Անձնական դերանուն - Սպանացի պարոն:
4. Սեփականութիւն - Ալէյ գաւառի աւաններէն:
5. Աքաղաղի կատար - Ծառի կոճղ:
6. Առանձին:
7. Դրախտ - Նայուածք:
8. Նմանապէս - Իգական օտար անուն:
9. Յուցական անկան - Առգին, օրինակ:
10. Արական օտար անուն - Գեղեցիկ արքայ - Յասմկաքար:
11. Պահարի օր - Նուաստ, խոնարհ:

ՈՒՂԱՐԱՅԵԱՆ

- 1. Փակողակ - Մատակ եղջերու:
2. Հատազուրկ ողկոյց - Զոկան:
3. Բոյս - Իսկանբայ - Ածականակերտ մասնիկ:
4. Սիւր - Արաբական ոստան:
5. Երկուշարթի - Սկաւտ - Լեռան անարեւ մասը:
6. Նիգակակիր:
7. Մամուլի մարզարէի մայրը - Ալէք - Շարունակ:
8. Արական օտար անուն - Վաճառանիշ:
9. Յոճ - Տարի - Ածականակերտ մասնիկ:
10. Մաքրագործում - Ժանտաճոտ կենդանի (հակ):
11. Կրկնուած բաղաձայններ - Սիւմանթոյի ծննդավայրը - Տառի մը գրաջինները:

ԹԻԻ 5384

ԽԱՉՔԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

11x11 grid for a 5384 crossword puzzle.

«ԱԶԳԱԿ»Ի ՄԵՉ ԾԱՆՈՒՅՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազգակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանունը հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, Մինչեւ ԵՐԵՎԱՆԻ ԺԱՄԱՐ 5:00: ՄԱՀԱԶԳԻՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազգ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ գայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ՍԱԿԱՐԱՆ

Պէյրութի սակարանին մէջ օտար դրամահիշներու փակման սակագները հետեւեալներն են: Սուրիական թղթուկի 32,35 - 32,45 լ.ն. Իրաքեան տինար 4855,00 - 4865,00 լ.ն. Բուէթեան տինար 5035,00 - 5060,00 լ.ն. Զորդանանեան տինար 2121,00 - 2131,00 լ.ն. Պահրէյնեան տինար 3985,00 - 4010,00 լ.ն. Ա.Մ. Էմիրութեանց տիրիամ 410,75 - 411,75 լ.ն. Քարթան ուիալ 413,75 - 415,75 լ.ն. Սէլուսկան ուիալ 402,40 - 404,00 լ.ն. Օմանեան ուիալ 3895,00 - 3920,00 լ.ն. Եգիպտական կինէ 234,00 - 244,00 լ.ն. Անգլիական սթրլին 2416,00 - 2426,00 լ.ն. Զուիցերիական ֆրանք 1130,00 - 1135,00 լ.ն. Թրքական լիրա 93,50 - 94,00 լ.ն. Կիպրական փաուստ 2825,00 - 2850,00 լ.ն. Զափոնական հապար Եէն 12,75 - 12,85 լ.ն. Ափրիկեան հապար ֆրանք 2,80 - 2,85 լ.ն. Ամերիկեան տոլար 1501,00 - 1514,00 լ.ն. Քանադական տոլար 1022,00 - 1027,00 լ.ն. Աւստրալիական տոլար 925,00 - 930,00 լ.ն. Եւրօ 1655,00 - 1665,00 լ.ն.

● ՈՍԿԻ Անգլիական մէկ ոսկի 137,000 - 142,000 լ.ն. Իրանեան մէկ ոսկի 123,000 - 128,000 լ.ն. Օսմանեան մէկ ոսկի 114,000 - 119,000 լ.ն. Մեքսիքական փէսոս 656,000 - 676,000 լ.ն. Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի 17,100,000 - 17,300,000 լ.ն. Մէկ օսն ոսկի 354,40 - 354,90 \$ Մէկ օսն արծաթ 4,64 - 4,66 \$

● Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը: Եւրօ 1.0983 - 1.0988 Քանադական տոլար 1.4709 - 1.4719 Զուիցերիական ֆրանք 1.3318 - 1.3323 Զափոնական Եէն 117.33 - 117.38 Մէկ սթրլին 1.6035 - 1.6040 Մէկ տոլար 555 դրամ

● ՍՈՒԼԻՏԵՐԻ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ Գիճի Ա. ճշդում Գիճի Բ. ճշդում Ա. կարգ 4 4/8 4 4/8 Բ. կարգ - -

ԼՈՒՄԱՑՈՒՄ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆ ՀԵՆ. 01-252852

☆ Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

★ ԽՈՅ (21 Մարտին 20 Ապրիլ) Զորս ժամ ժամանակ տուէր, եթէ պետք ըլլայ, պատրաստելու համար ձեր հաշիւը, ծախսելու պահունք ճշգրիտ ըլլալու, աւելորդ հաշիւներ չհանելու համար: Այս ձեւով միայն կ'ընք հասկնալ ձեր տնտեսական կացութիւնը:

★ ՅՈՒԼ (21 Ապրիլէն 21 Մայիս) Եթէ թատերական ասպարէզի մէջ կ'աշխատիք, ձեզ պիտի ողորդեն գովեստներով: Բայց դուք բնա պիտի չշփանար այս գովեստներէն եւ ձեր ոտքերը ամուր պիտի կոխէք հողին. ձեր գլուխը հանդարտ պիտի մնայ:

★ ԵՐԿՈՒՆՆԵԱԿ (22 Մայիսէն 21 Յունիս) Զեր ֆիզիքական վիճակը այնքան ալ հանգիստ չէ. ասոր պատճառը դուք էք, որովհետեւ դուք ձեզ ինչ չէք տանիր: Ուրեմն ուշագիտ եղէք պաղառութիւն:

★ ԻՆՅԳԵՏԻՆ (22 Յունիսէն 23 Յուլիս) Եթէ ազդուած էք կարգ մը անձերու յուսաբեկ ու լքուած վիճակէն, օգնեցէք անոնց, որովհետեւ նման եղ օրերուն եղած օգնութիւնը բնա չի մոռցուիր: ★ ԱՌԻԻԾ (24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս) Եթէ գործ կը փնտրէք, շուտով պիտի յուսահատիք, թերեւս՝ անիմաստ կերպով: Քիչ մը համբերող եղէք, որովհետեւ ձեր կարգն ալ պիտի գայ շուտով: ★ ԿՈՅՍ (24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր) Եթէ ուսանող էք, վերջին օրերուն ձեր կատարած քննութիւնները լաւ արդիւնք պիտի տան, որովհետեւ լաւ աշխատած էք եւ ձեր ջանքերը պիտի գնահատուին:

★ ԿԵՆԻՌԻՔ (24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր) Ամէն բան պիտի ընէք հրապուրելու համար ձեր շուրջինները, նոյնիսկ՝ դուք ձեզի վնասի առաջնորդելու գնով: Բայց ձեր շուրջիններն ալ այնքան դիւրութեամբ պիտի չհամոզուին ձեր առաջարկներուն:

★ ԿԱՐԻՃ (24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր) Զեր կիներ կամ ձեր մտնային պիտի չհանդուրժէ ձեր թեթեւ տրամադրութեան, անհանդ կատակներուն, իսկ դուք զինք պիտի նկատէք անհանդ ու ծուռ:

★ ԱՂԵՂՆԱԿՈՐ (24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր) Աշխատանքի մարզին մէջ պիտի քաղէք, ինչ որ ցանց է: Երբ պիտի սկսիք ձեր նիգերը գործընելու եւ ոչինչ խնայելու յաջողուի համար: Գործի անցէք:

★ ԱՅԾԵՂՋԻԻՐ (22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար) Բարեկամներով ու սիրելի անձերով երեկոյք մը ունենալու կը պատրաստուիք, բայց հաւանաբար անկիւս այնքան ալ յաջող էլք մը չունենայ. այդ պատճառով մի՛ տրտմիր:

★ ԾՈՎԱՆՈՅԸ (21 Յունուարէն 19 Փետրուար) Սիրային միջադէպ մը պիտի ունենայ այսօր, որ ինչ մը անախորժ վերջ մը պիտի ունենայ: Զանցեցէ ձեր դէմքը դարձնել դէպի ապագայ, դէպի ուրիշ սեր մը:

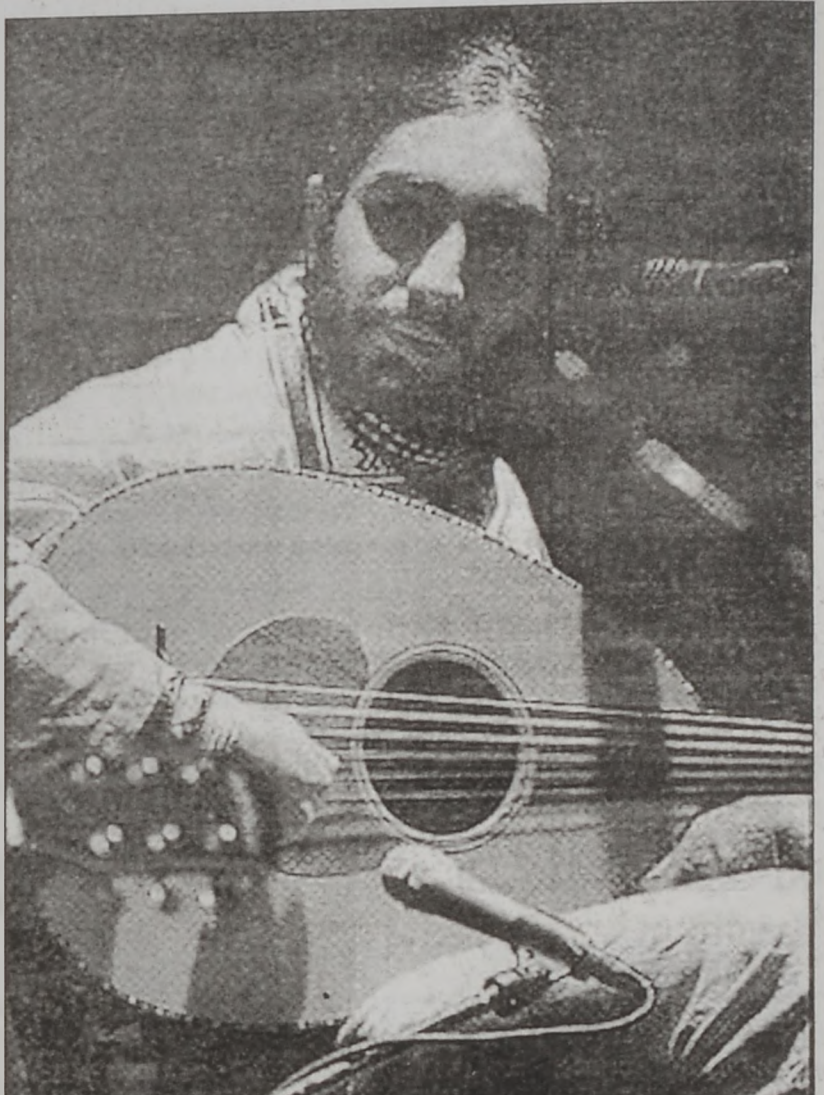
★ ՉՈՒԿ (20 Փետրուարէն 20 Մարտ) Զեր բարեկամները յանգիս կը հրապարակ ձեզ շարքավերջը անցընելու իրենց մօտ: Նոյն առիթը ստեղծուած է նաեւ այսօր. ուրեմն «այո» պատասխանեցէք անոնց:

ՕՐԱՏԵՏՐ

ՓԱՌԱՍՕՐ / ՅՈՒՅԱՀԱՆԳԻՍ / ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԵՍ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԳ ԵՐԱԺԻՇՏ ԶԻԱՏ ՍԱՀՀԱՊԻ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՐԿՈՒ ԵՐԵԿՈՆԵՐԸ

Այս շաբաթավերջին լիբանանեան երաժշտական յայտագիրներուն իրենց նպաստը պիտի բերեն երգիչ եւ նուագող Զիատ Սահհապ եւ «Շահհատին եւ պայատնա» խումբը, որոնք այսօր եւ վաղը երեկոյեան ժամը 8:30ին, «Պէյրութ» թատերասրահին մէջ կ'ունենան «Շրքա սասպա» խորագրեալ երաժշտական երկու երեկոներ: Աւելի քան տասնեակ մը արուեստագետներ, ինչպէս նաեւ փոքրիկ երգչախումբէր բաղկացած նուագախումբին մաս կը կազմեն ուտի եւ քանոնի վարպետներ, որոնց կ'ընկերանան կիթառ, քանոն եւ թմբուկ նուագողներ: Երաժշտական երեկոն յայտագիրները կը բաղկանան Զիատ Սահհապի, ինչպէս նաեւ Զէքի Նասիֆի եւ Տուատ Ապտ Մեծի տուրաուարիի երգերէն: Երգեր յօրինելու կողքին, երիտասարդ արուեստագետ Զիատ Սահհապ ներկայիս կը պատրաստէ իր առաջին ձայնասկիւզը: Ան յօրինած է վերջերս բե-

Զիատ Սահհապ

մադրուած «Պիլիպար Կոնո» («Սպասելով Կոնոն», Սամուէլ Պէքէթ) թատերգութեան երաժշ-

տութիւնը: Ան նաեւ ունեցած է դերասանական փորձառութիւններ «Պէյրութ Սաֆրա» եւ «Բոյա, Պարպիթ, Մարիաֆ, Տուրա», թատերախաղերուն մէջ:

Զիատ Սահհապ կը յատկանշուի լիբանանեան արուեստական երգարուեստը նոր շունչով եւ ինքնատիպ մատուցման եղանակներով ներկայացնելու ոճով:

ԱՅՍՕՐ

- Նկարչական երեկոյ՝ Ռաժիբ Նահիբ, ժամը 18:00ին, ԵՈՒՆԵՍԳՕԻ սրահին մէջ:
- «Այ Պուսթան» փառատօն, «Մէս ան տօ միներ, Մոցար», ժամը 20:30ին, Պաթրուհի Սէն Սթեֆան եկեղեցւոյ մէջ:
- Նկարչական ցուցահանդէս՝ Լիւսի Թիւրիւնեանի գործերը, «Ռոզէն» ցուցասրահին մէջ, միջեւ 11 Մարտ:
- Երգախոն եւ պարային բատրոն՝ Մանսուր Ռահպախի «Մլուր էլ բաուսէֆ», «Քազիմօ Տի Լիպան»ի մէջ, ժամը 20:30ին:

ՕՂԵՐԻՈՅ

ՌԻՐԱԹ, 7 ՄԱՐՏ 2003 ՊԵՅՐՈՒԹ ՄԱՍՍԱԲ ԱՄՊՈՏ ԶԵՐՄԱՍՏԻՃԱՆ ՅԵՐԵՎ՝ 18°C ԳԻՇԵՐ՝ 13°C ԽՈՆԱՌՈՒԹԻՆ՝ 74%

Լիւսի Թիւրիւնեանի գործերն

ԱԶԳԱԿ

50 ՏԱՐԻ ԿՈՒՆԱԿ

ՀԱՅԵՐՈՒ ԹԻԻԸ ՍԿԱԾ Է ՆՈՒԱԶԻԼ ՊՈՄՊԷՅԻ ԵՒ ԿԱԿԱԹԱՅԻ ՄԷՉ

Իրանահայ Հանրածանօթ իրաւաբան տղթ. Ռաֆայէլ Աղաբաբեան վերջերս հրատարակած էր իրաւաբաններու Միջազգային Միութեան նախագահ տղթ. Նեհրուհի կողմէ Հնդկաստանի գլխաւոր քաղաքներուն մէջ շարք մը դատախօսութիւններ տուաւ: Հայ իրաւաբանը թե՛ բան վերադառնալով՝ հետեւեալ տեղեկութիւնները տուած է Հնդկաստանի Հայութեան մասին:-

Վարութեան ձեռքը: Եկեղեցապատկան շէնքերու պահպանման եւ համայնքի գործերը ղեկավարելու համար կառավարութեան կողմէ վաւարացուած կանոնագրութեան 41րդ յօդուածով որոշուած է, որ եթէ համայնքի տղամարդոց թիւը հինգ հոգիէն պակաս ըլլայ, ազգապատկան կալուածները կը փոխանցուին կառավարութեան:

Չարմաւալի է. հայ համայնքները Հնդկաստանի գլխաւոր քաղաքներուն մէջ չեն անիր, հակառակ տեղական իշխանութեանց գերագնցօրէն լաւ վերաբերմունքին: Ընդհակառակը, շարունակ կը նուագին: Այնպէս, որ մինչեւ Ա. Համաշխարհային Պատերազմը Պոմպէյի հայերուն թիւը կը հաշուուէր շուրջ 5000 հոգի, իսկ ներկայիս ոչ աւելի քան քառասուն, որուն հագիւ 7 - 8 հոգին տղամարդ են: Այսքան խիստ նուագումը մտահոգութիւն կը պատճառէ, որ չըլլայ թէ համայնքին պատկանող կալուածները եւ գրամատուներու մէջ եղած գուժարները անցնին կառա-

Մտահոգուած այս երեւոյթէն՝ Պոմպէյի հայերը որոշած են կառուցանել եկեղեցի մը եւ արդիական բազմաշարկ շէնք մը: Կալկաթայի մէջ եւս հայերու թիւը սկսած է նուագիլ: Ներկայիս Կալկաթայի մէջ 900 հայեր կան, որոնց շատերը հարուստ են կամ բարեկեցիկ: Ունին գիշերօթիկ դպրոցներ, տղոց ու աղջիկներու համար, իրենց սեփական շէնքերով հանգի նաեւ եկեղեցի մը՝ լաւ վիճակի մէջ: Կալկաթայի մէջ ալ կարելի է հիմնել արհեստագիտական դպրոց մը եւ այնտեղ ընդունիլ իրանահայ հարիւրաւոր աշակերտներ:

Մ Ա Ր Զ Ա Կ Ա Ն Ա Շ Խ Ա Ր Տ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ԱՆՍԱՐ ԵՒ ԹԱՏԱՄՈՆ ՍՈՒՐ ՀԱՍԱՆ ՔԱՌՈՐԴ ԱՒԱՐՏԱԿԱՆԻՆ

Լիբանանի ֆուտպոլի բաժակի մրցաշարքի 1-16րդ հանգրուանին իրենց կատարած մրցումներուն, Անսար եւ Թատամոն Սուր պահույնեցին քառորդ աւարտական հանգրուանին իրենց տուժը: Անսար 2-1 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Մապարան, իսկ Թատամոն Սուր՝ Նահտա Պար Էլիսար (2-0):

Քառորդ աւարտականի մրցումներուն, Հ.Մ.Ը.Մ. պիտի ճակատի Ահտի դէմ, Անսար՝ Օլիմփիքի դէմ, Թատամոն Սուր՝ Պրոմի դէմ, իսկ Մալամ՝ Իսլահ Պրոմ Շիմալիի դէմ: Մրցումներուն թուականն ու վայրը ցարդ չեն ձրուած:

Հ. Մ. Ը. Մ. ԼԵՎԱՍ

ՄԻՆԻ ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ՇԱԲԱԹԱՎԵՐՁԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐԸ

Հ. Մ. Ը. Մ. ԼԵՎԱՍԻ մինի ֆուտպոլի մրցումները, որոնք տեղի պիտի ունենան շաբաթավերջին՝ Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան քոլեճի դաշտին վրայ, կրած են կարգ մը փոփոխութիւններ:

Անոնք տեղի պիտի ունենան հետեւեալ յայտագիրին հիմամբ.

ՇԱԲԱԹ, 8 ՄԱՐՏ	ԺԱՄ
Ճեմարան – Թորոսեան (միջակ)	2:15ից
Մետրոպէան – Ս. Խանամիրեան (միջակ)	3:00ից
Մետրոպէան – Թորոսեան (փոքր)	3:30ից
Աբգարեան – Շամ.–Թաթիկեան (փոքր)	4:00ից
Դպրեվանդ – Եղիշէ Մանուկեան (միջակ)	4:30ից
ԿԻՐԱԿԻ, 9 ՄԱՐՏ	
Ս. Հոփսիսեան – Ս. Խանամիրեան (փոքր)	1:00ից
Ս. Ագնէ – Թուրքուհի Բոյն (միջակ)	1:30ից
Յաւաջ – Ս. Ագնէ (փոքր)	2:00ից
Ս. Յակոբեան – Շ.–Թաթիկեան (միջակ)	2:30ից
Ս. Յակոբեան – Թուրքուհի Բոյն (փոքր)	3:00ից

ԱՆՎԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՍԱՆԶԵՍԹԸՐ ԵՌՆԱՅԹԸՏ ԵՒ ՄԻՏԸԼԶՊՈՐՈՒ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Անզիտի ֆուտպոլի բարձրագոյն դասակարգի ախոյեանութեան գծով յետաձգուած մրցումի մը, Մանչեսթըր Եունայթըտ 2-1 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Լիժը, յոյժ հինգ կէտով ետ կը մնայ պարագլուխի դիրքը գրաւող Արսենալին, որ ունի 63 կէտ: Լուքսո Ռատեպի (20րդ) սխալմամբ իր բերդին ներսը եւ Միքայել Միլիպետի (79րդ) կողմէ նշանակուած կոյէրը բաւարար եղան, որ մարտիչ Ալեքս Ֆերկըսին կազմը արձանագրէ եղանակի իր 17րդ յաղթանակը:

Յետաձգուած այլ մրցումի մը ընթացքին, Նիւքասլը 1-0 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց Միտլըքլայփոլի դաշտին վրայ: Քամերունցի ժերմիկ նշանակեց մրցումին «որբ» կոլը (62րդ):

Ստորեւ՝ դասաւորումը.	ՄՐՑ.	ԿԵՏ
1.— Արսենալ	29	63
2.— Մանչ. Եունայթըտ	29	58
3.— Նիւքասլը	29	55
4.— Էվըրթըն	29	49
5.— Չելսի	29	48

ՕԶ ՀՄԱՅՈՂՆԵՐՈՒՆ...

Շարունակուած՝ 7րդ էջէն

Անցեալին մարտի կը հիփոստանային պարող օձ մը զիտելով եւ զայն համար անձին արտաբերած փողին խորհրդաւոր ձայնը լսելով:

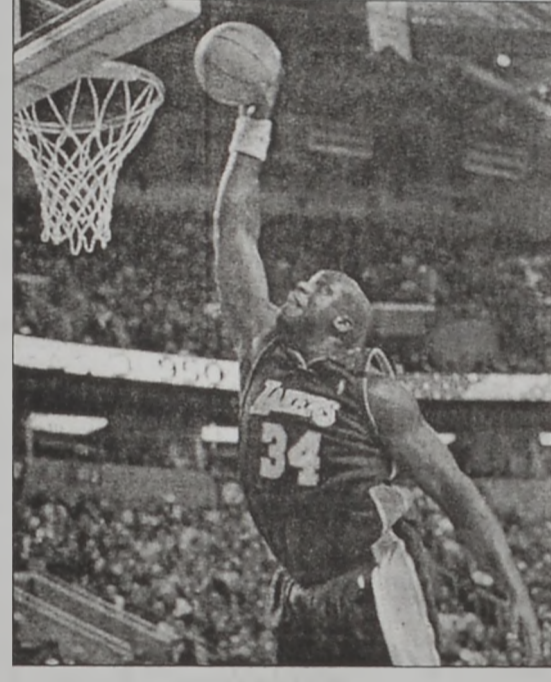
ՀՄԱՅՈՒՆ ԱՐՀԵՍԸ

Սակայն վերոյիշեալ պատճառաբանութիւնը համոզիչ չէ թուելով, մանաւանդ եթէ յիշենք անցեալ տարի Տաքայի արեւելեան Պանտար շրջանին մէջ բնակող մսավաճառի մը փորձառութիւնը:

ԷՆ. ՊԻ. ԷՅ.

ՕՐԼԱՆՏՈ ՄԵՃԻՔ ՅԱՂԹԵՑ. ՄԱՔԿՐԵՅՏԻ ՆՇԱՆԱԿԵՑ 48 ԿԵՏ

Էն. Պի. Էյ.ի երէկուան մրցումներուն, Օրլանտո Մէճիք, որ կը փորձէ փչեցնել մրցումներուն տոմս մը ապահովել, կարեւոր յաղթանակ մը արձանագրեց՝ 111-99 արդիւնքով, իր հիւրին՝ Միլուոքի Պաքսի դէմ: Մէճիք, որ իր կատարած վերջին ութ մրցումներուն յաջողեցաւ արձանագրել:

Շաքիլ Օնիլ (թիւ 34)

Նագրել իր եօթներորդ յաղթանակը, մեծ բան կը պարտի թրէյսի Մաքկրեյտի, որ նշանակեց 48 կէտ, 10 ռիպուռնտ եւ 5 էսիսթ: Ան իր կատարած վերջին երեք մրցումներուն՝ Պաքսի դէմ, նշանակած է 48, 47 եւ 48 կէտ: Նշենք, թէ իր դաշտին վրայ կատարած վերջին հինգ մրցումներուն բոլորին ալ Մէճիք յաղթանակներ արձանագրած է:

Լոս Անճելըսի մէջ, Լէյքըրզ միայն երկու կէտի տարբերութեամբ՝ 97-95 յաջողեցաւ պարտութեան մատնել իր հիւրը՝ Ինտիանա Փէյսըրզը: Մրցումին աւարտէն կարճ ատեն մը առաջ, Ռապըլթ Հորի նշանակեց իր կազմին յաղթանակի կողմը: Շաքիլ Օնիլ (Լէյքըրզ) նշանակեց 26 կէտ եւ 11 ռիպուռնտ, իսկ անոր խմբակից Քոպլ Պրայլընթ՝ 20 կէտ:

Մաքրամենթօ Քիւնկը յետ երկարաձգման ընթացքին միայն յաջողեցաւ պարտութեան մատնել Միլուոքի Վուլվըրզը: 96-95 արդիւնքով: Քիւնկը մարտիկներէն Քրիս Ուեպըրը նշանակեց 25 կէտ եւ 11 ռիպուռնտ, իսկ անոր խմբակից Փեյա Սթրայքովիչը՝ 20 կէտ եւ 11 ռիպուռնտ: Վուլվըրզ մարտիկ Քեւին Կառնէթը նշանակեց 27 կէտ եւ 24 ռիպուռնտ:

ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ

Հիւսթըն Ռոքեթս – Թորոնթօ Ռեփթըրզ	97-95
Պոսթըն Սեյթիքս – Նիւ Եորք Նիքս	97-95
Օրլանտո Մէճիք – Միլուոքի Պաքս	111-99
Աթլանթա Հոքս – Քիլիփէնտ Քաւալիրզ	111-105
Ուաշինկթըն Ուիզըրտ – Լ. Ա. Քլիփըրզ	99- 80
Մեմֆիս Կրիզլիզ – Տեքսըր Նակթըք	96-86
Ֆեօնիքս Սանզ – Փորթլէնտ Թրէյլ Պլէյզըրզ	98-92
Եուրպ Ճէզ – Սիթթըլ Սուփըրսոնիքս	94-83
Սաքրամենթօ Քիւնկը – Միլուոքի Վուլվըրզ	96-95
Լոս Անճելըս Լէյքըրզ – Ինտիանա Փէյսըրզ	97-95

ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ

Նիւ Եորք Նիքս – Սան Անթոնիօ Սփըրզ	97-95
Վոլտըն Սթըյք Ուոքըրզ – Շիքաքօ Պուլզ	97-95
Ֆիլադելֆիա Սիթթըրզ – Փորթլէնտ Թրէյլ Պլէյզըրզ	97-95

ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ

Նիւ Եորք Նիքս – Օրլանտո Մէճիք	97-95
Միլուոքի Պաքս – Ուաշինկթըն Ուիզըրտ	97-95
Լոս Անճելըս Քլիփըրզ – Պոսթըն Սեյթիքս	97-95

ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ

Տալաս Մալթրիքս – Մալթմի Հիթ	97-95
Քիլիփէնտ Քաւալիրզ – Նիւ Օրլիզ	97-95
Սաքրամենթօ Քիւնկը – Եուրպ Ճէզ	97-95
Միլուոքի Վուլվըրզ – Լոս Անճելըս Լէյքըրզ	97-95
Ֆիլադելֆիա Սիթթըրզ – Սիթթըլ Սուփըրսոնիքս	97-95

ՊԱՍՏԱՌՈՒՄ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՇՐՁԱՆ ԱՍԼԱՆՏԵԱՆ ԳՕՏԻ

Միւ Ճըրզի Նէքք	38	23
Ֆիլադելֆիա Սիթթըրզ	34	25
Պոսթըն Սեյթիքս	35	26
Օրլանտո Մէճիք	32	30
Ուաշինկթըն Ուիզըրտ	30	31
Նիւ Եորք Նիքս	26	35
Մալթմի Հիթ	20	40

ԿԵԳՐՈՆԱԿԱՆ ԳՕՏԻ

Տիթթըրզ Փիթթըրզ	38	23
Ինտիանա Փէյսըրզ	38	23
Նիւ Օրլիզ	35	27
Միլուոքի Պաքս	30	31
Աթլանթա Հոքս	24	38
Շիքաքօ Պուլզ	21	41
Թորոնթօ Ռեփթըրզ	19	39
Քիլիփէնտ Քաւալիրզ	11	50

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՇՐՁԱՆ ՄԻՋԱՐԵՄԵՆՏԵԱՆ ԳՕՏԻ

Տալաս Մալթրիքս	46	14
Սան Անթոնիօ Սփըրզ	41	18
Միլուոքի Վուլվըրզ	40	23
Եուրպ Ճէզ	35	25
Հիւսթըն Ռոքեթս	31	31
Մեմֆիս Կրիզլիզ	19	41
Տեքսըր Նակթըք	12	50

ԽԱՂԱՊԱԿԱՆ ԳՕՏԻ

Սաքրամենթօ Քիւնկը	43	19
Փորթլէնտ Թրէյլ Պլէյզըրզ	39	21
Լոս Անճելըս Լէյքըրզ	33	26
Ֆեօնիքս Սանզ	33	28
Կոլտըն Սթըյք Ուոքըրզ	30	30
Սիթթըլ Սուփըրսոնիքս	28	32
Լոս Անճելըս Քլիփըրզ	19	41

ԹԵՔՆՈՒՆՏՕ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱՀԵՑԱԻ 1 ՈՍԿԻ ԵՒ 2 ՊՐՈՆԶ ՄԵՏԱԼՆԵՐ

Արեւիկայի մէջ (Յունաստան) տեղի ունեցած թեքուանտի երոպայի երկրաւարներու ախոյեանութեան մրցումներուն, Հայաստանի շահեցանակի եւ երեք պրոնզ մետալներ:

ՎԵՑ ԱՓՐԻԿԵԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐ ԹԵԿՆԱԾՈՒՄ՝ 2010Ի ՍՈՆՏԻԱԼԸ ՀԻՐՐԸՆԿԱԼԵԼՈՒ

ՅԻՅԱՆ երկէ յայտարարեց, թէ վեց ափրիկեան երկիրներ իրենց թեկնածութիւնը դրած են հիւրընկալելու համար 2010ի Սոնտիալը: Վեց երկիրներն են. Հարաւային Ափրիկէ, Եգիպտոս, Լիպիա, Մարոք, Նիկերիա եւ Թունիս:

Իրենց թեկնածութիւնը յաջողեցնելու համար, հարաւային երկիր մինչեւ յառաջիկայ Մայիս 31 պայմանաժամ մը ունի՝ ամբողջացնելու հարկ եղած պայմանները եւ իր թղթածրարները յանձնելու ՅԻՅԱՆ, մինչեւ Սեպտեմբեր 30: ՅԻՅԱՆ Մայիս 2004ին պիտի յայտարարէ, թէ ո՞ր երկիրը պիտի հիւրընկալէ 2010ի Սոնտիալը:

ՅԻՅԱՆ երկէ յայտարարեց, թէ Միջին Արեւելքի մէջ տիրող անապահով կացութեան պատճառով եւ իրաքի վրայ տեղի ունենալիք հաւանական յարձակումին պատճառով որոշած է յառաջիկայ Մարտ 25էն Ապրիլ 16 Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններու մէջ տեղի ունենալիք Աշխարհի կրտսերներու ախոյեանութեան մրցաշարքը յետաձգել:

Մրցաշարքին իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն 32 խումբեր, որոնց կարգին՝ Միացեալ Նահանգներ, Աւստրալիա, Անզլիա եւ Սպանիա, որոնք պիտուրական ուժեր ուղարկած են իրաք:

ԸՍՏ ՔՐՈՒՋԱՆՈՅԻ

ՍԱՐԶԵԼՈ ԼԻՓԻ ԻՐ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ՊԻՏԻ ԵՐԿԱՐԱԶԳԷ

Մարչելօ Լիփի
Եուրպէսի Նախագահ Վիթթորիօ Քիուպա-նօ շաքաթասկիպին յայտնեց, թէ խումբին մարչելօ Մարչելօ Լիփի իր պայմանագրութիւնը գրեթէ երկարաձգելու վրայ է: «Այդ մէկը կը յատկանայ մինչեւ շաքաթավերջ, ըստ անի: Լիփիի պայմանագրութիւնը թէեւ Եուրպէի հետ կ'աւարտի յառաջիկայ եղանակին աւարտին, սակայն խումբին պատասխանատուները ամէն գնով կ'ուզեն իրենց մօտ պահել Լիփին: Նշենք, թէ այդ ուղղութեամբ Լիփի ոչինչ կը յայտարարէ ցարդ»:

● Ա. Ս. Ե. ՄԻԼԼԱՆԻ պատասխանատուները երկէ յայտնեցին, թէ խումբին մարչիլ Քարլօ Անչելոթիի եւ փոխ նախագահ Ատրիանօ Կալիանիի միջեւ ոչ մէկ դէպք պատահած է: Ըստ իտալական մամուլին, Կալիանի շաքաթավերջին իր խումբին արձանագրած հաստատութեան (3-3) ետք քննադատած էր Անչելոթիին:

ԵՈՒ. Է. ԷՖ. Ա.Ի ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ԼԱՅԻՕ ՌՈՍԱ ԱՊԱՅՈՎԵՑ ՔԱՌՈՐԴ ԱՒԱՐՏԱԿԱՆԻՆ ԻՐ ՏՈՍՍԸ

Եու. Է. ԷՖ. Ա.Ի ֆուտպոլի մրցաշարքին Դ. հանգրուանի դարձի յետաձգուած մրցումին, Լացիօ Ռոմա 2-1 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Վիսլա Քրաքովը (Լեհաստան) ապահովեց քառորդ աւարտականի մրցումներուն իր տուժը: Երթին իր դաշտին վրայ 3-3 արդիւնքով հաստատութիւն մը արձանագրած Լացիօ Ռոմա, քառորդ աւարտականին կը մրցի Պեշխթաշի դէմ:

Սկզբունքով, երթի մրցումը տեղի պիտի ունենար Իտալիոյ մէջ, սակայն Եու. Է. ԷՖ. Ա. ն յայտնեց, թէ դարձի մրցումը տեղի պիտի ունենայ Իտալիոյ մէջ: Նշենք, թէ Քրաքովի դէմ տեղի ունեցած մրցումին Լացիոյ կոլերը նշանակեցին՝ Ֆեռանանօ Քուրօ (21րդ) եւ Էնրիքօ Քիպա (54րդ):

Ստորեւ՝ քառորդ աւարտականի մրցումներուն յայտագիրը (երթի մրցումները տեղի կ'ունենան յառաջիկայ Մարտ 13ին, իսկ դարձի մրցումները՝ Մարտ 20ին):
Պեշխթաշ (Թուրքիա) – Լ. Ռոմա (Իտալիա)
Մալապա (Սպանիա) – Պանաթոս (Փորթուգալ)
Սելթիք (Սկոտլանդ) – Լիվըրպոլ (Անգլիա)
Փորթօ (Փորթուգալ) – Փանաթիքայոս (Յունաստան)

